

මනුෂ්‍ය

කවිකය

සිංහල කවි

මනමේ

නාටකය

එදිරිමත් සර්පාභිජ්ජා

ජර්මන් ජාතික එරික් මුලර් නම් විශ්‍ර ලේඛියා මතමේ
නාටකය තරඹමින් සිටිය දී වික්‍රමයට නැගූ අයුරුයි. මේ (1977)

පළමුවන මුද්‍රණය	1958
දෙවන මුද්‍රණය	1962
තෙවන මුද්‍රණය	1965
සිවුවන මුද්‍රණය	1986
පස්වන මුද්‍රණය	1995
සයවන මුද්‍රණය	1996
සත්වන මුද්‍රණය	1997

© පදිපිටි සර්වචන්ද්‍ර

ගැටි ඇඳිය මුද්‍රණ
කෙරුණේ පා. කොට්ඨාස - පත්තිනිය

ISBN 955 - 20 - 1580 - 4

බලපත්‍රය

යොමු අංකය අප්‍රේ/ 9.199

මතමි - ආචාර්ය ජී. ආර්. සර්වචන්ද්‍ර

1952 පෙබරවාරි මස 29 වැනි දින නිකුත් කරන ලද ලංකාණ්ඩුවේ ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ වූ උපකෘත. ස්වභාවික, ද්විභාවික හා ඉංග්‍රීසි පාඨශාලාවන් පිළිබඳ ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහයේ '19/ජ' ඡේදය යටතේ අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂකතුමන් විසින් ප්‍රසන්නාල සොතන් වශයෙන් අනුමත කරන ලදී.

අත්සන් කළේ

ජීවානන්ද නානායකතුමා

අධ්‍යාපන ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන උපදේශක මණ්ඩලයේ ලේකම්.

1964-10-24.

කොළඹ 2, මැලේ වීදියේ

ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන උපදේශක මණ්ඩලයේදී ය.

ප්‍රකාශනය
අය. ගොඩනැගිලි සහ සහෝදරයෝ
675 මරදාන පාර, කොළඹ 10

— පිළිම —

මගේ සෙනෙහසෙර බිරිඳ ලලිතාව

තිඳා බසින මගේ හඳවන	මසවාලා
අදර බසින් සිත මාගේ	පිනවාලා
යළි ජීවත් වන්නට මට	දීරී දිලා
මාරයාගේ පාසින් මා	මුදවාලා

යන්නට මවට සිදු වුවහොත්	මා දාලා
මරුවාගේ කැඳවීමට කන්	දිලා
මබෙ සුස්මට මගේ සුස්මත්	ඇඳලා
ඉඩ දෙනු මැන මට ඊන්නට	සැකසිලා

කර්තෘගේ වෙනත් පොත්

නවකථා

මෙහිය ඇත්තෝ
මෙවුන්ගේ අවුරුදු දා
වල්මත් වී හසරක් නුදුටීම්
ලොකුපුතා නොහොත් බන්දුලගේ පරාවර්තය
හෙව ඵව්වර කථවර නැ
විලාසිනියකගේ ප්‍රේමය
Foam upon the Stream
With the Begging Bowl
Curfew and a Full Moon

කෙටි කතා

ගෘහිණිය උපාසිකාව හා මිඩිය
රූප සුන්දරී
මායා රූපය
කාලයාගේ ඇවෑමෙන්

ගාස්ත්‍රිය

සාර සංග්‍රහය
පිං ඇති සරසවි වරමක් දෙන්නේ
ධර්මස්ථ සමාජය
වෙස් මුහුණු ද? සැබෑ මුහුණු ද?
සිංහල ගැමි නාටකය
අසම්පූර්ණ වාර්තා සටහන්
නාට්‍ය ගවේෂණ
කල්පනා ලෝකය
සිංහල නවකතා ඉතිහාසය හා විචාරය
සාහිත්‍ය විද්‍යාව
Buddhist Psychology Of Perception
The Folk Drama Of Ceylon
The Sinhalese Novel
Modern Sinhalese Fiction.

නාට්‍ය

මුදලාලිගේ සෙරළිය
කපුටා කපෝති
මගුල් පරස්නාව
වලහා
මැනේජර්
බහිත කලාව හෙවත් සංස්කෘතික කොමසාරිස්
තරුණ ලේඛකයා
පබාවති
වෙද හවන
සත්ව කරුණාව
රත්තරත්
ඊතව මව හිතා හිතා
වල ඉහගෙන කෑම
වදින්න හිය දේවාලේ
සේමතෝ ජායති සෝකෝ
කදා වලලු
ගස්ති කාන්ත මන්තරේ
පලොව ගිහිත් මෙලොව ආවා
වෙල්ල වැහුම්
සිංහබාහු නාටකය
වටසුලුවේ හෙවල් බිඳලා
වෙස්සන්තර නාටකය
ලෝමහංස නාටකය
කිරි මුට්ටිය ගඟේ ගියා
ගොම්මන් කෙතණිය
හව කඩතුරාව

ගුවන් විදුලි නාටක

වැල පලවයි කපුටෝ රු.ලයි
නැදැයෝ
ගතකරු පිස්සුව
ඇ කුටත් ලැළුවා
ලන්දනය ආක්‍රමණය කර ඇත
උත්තර රාම වර්තය

දේශීය නාට්‍ය කලාව

ලක්දිවට ආවේණික වූ නාට්‍ය කලාව කවර මුහුණුවරක් දරන්නක් ද යනු සොයා ගැනීම පිණිස ම විසින් අවුරුදු කිපයක් මුළුල්ලේ ප්‍රයත්නයක් දරන ලද්දේ බටහිර චේතනා ගත් නාට්‍ය කලාවෙන් අප රට රසිකයන් ප්‍රබෝධමත් කිරීම උගතව බව වැටහී ගිය හෙයිනි. බටහිර ස්වාභාවික නාට්‍යයන් ආදර්ශ කොට ගෙන, සිංහල නාට්‍ය කලාව පෝෂණය කිරීමට පළමුවෙන් තැත් කරන ලද්දේ වියව විද්‍යාලයේ සිංහල සම්මිතිය මගින් යයි හඟිමි. එකල එබඳු මගක් ගැනීම කාලෝචිත බව පෙනිණි. මේ ව්‍යාපාරය අරඹන ලද්දේ අවුරුදු විසි පහකට පමණ උව දී ය. එකල ප්‍රචලිතව තිබුණු සිංහල නාට්‍ය දෙස බලන කවරෙකුට වුව ද පෙනුණේ එය ඉතා පිරිහුණු තත්වයක පැවැතුණු බව ය. පසුව විග්‍රහවිසව නැගුණු ජයමාන්ත නාට්‍ය, වර්තමාන සමාජය පිළිබිඹු කිරීම සඳහා රචනා කරන ලද කෘති වී ය. මේ නාට්‍යයන්හි වූ විශාල ම දුර්වලතම එහි යොදා තිබුණු භාෂා විලාසය බව විද්වතුන්ට වැටහිණි. මෙකල සමාජයෙහි වෙසෙන අයගේ ගති පැවතුම් පිළිබිඹු කරන අවිසේත් රචිත නාට්‍යයන්හි, මවුන් ව්‍යවහාර නොකරන විධියේ වචන හා යෙදුම් මවුන්ගේ මුවට ආරුද් කිරීම අනුචිත බව අමුතුවෙන් පෙන්වා දීම අනවශ්‍ය ය.

ජයමාන්ත නාට්‍යයන්හි තිබුණු මේ දෝස් මග හරවා ගැනීම සඳහා වියව විද්‍යාලය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද නාට්‍යයන්හි එදිනෙදා ව්‍යවහාර කරන බසින් සංවාදය සකස් කරනව යෙදුණි. නාට්‍ය රචකයා අදහස් කරන්නේ ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කිරීම නම්, මුහුණුවර ම ඒ සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කළ යුතු ය. වෙන සම්ප්‍රදායකට අයත් ක්‍රමයක් ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය හා කලවම් කරන්නට යෑමෙන් වන්නේ නාට්‍ය රසයට හානියකි. මේ අතින් බලන විට ජයමාන්ත නාට්‍යයන්හි තවත් දෝසක් තිබෙන බව පෙනිණි. එනම් සංවාදය අතරට අස්ථාන ගි ගැසුම් ඇතුළත් කිරීමයි.

සිව් වැදෑරුම් අභිනය

මූලික වශයෙන් සලකන විට නාට්‍යය, 'අභිනය මාර්ගයෙන් කථාවක් කීම' යයි හඳුන්වන හරත මුනිවරයා, අභිනය සිව් වැදෑරුම් ලෙස විග්‍රහ කොට දක්වයි. ආංගිකාභිනය, වාචිකාභිනය, සාත්විකාභිනය හා ආභාර්යාභිනය යන මේ සතර මාර්ගයෙහි, නාට්‍යයක රස නිප්පත්තිය සිදු වන්නේ. ආංගිකාභිනය යනු, නළුවන් අතින් පයින් හා ශරීරයේ වෙනත් අංගවලින් කරන අභිනය ය. එනම් ඒ අවස්ථාවට උචිත පරිදි අංග වලනය කිරීම ය. වාචිකාභිනය යනු මවුන් කියන වචන නැතහොත් ගයන ගී යනුයි. සාත්විකාභිනය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ නළුවන් තම මුහුණට ආරුද් කර ගන්නා විවිධ විලාසයන්ගෙන් ක්‍රෝධය, ගය, විස්මය, ප්‍රභූස්ථාව ආදී නොයෙකුත් භාවයන් දැක්වීම ය. නළුවන්ගේ ඇඳුම් පැලඳුම් හා වෙනත් වේදිකා උපකරණවල මාර්ගයෙන් කෙරෙන අභිනයට ආභාර්යාභිනය යි කියනු ලැබේ.

ලෝක ධර්ම හා නාට්‍ය ධර්ම

සිව් වැදෑරුම් වූ මේ අභිනය මාර්ගය එක්කෝ ලෝක ධර්ම නැතහොත් නාට්‍ය ධර්ම විය හැකි බව ද හරත මුනිවරයා පවසයි. නළුවෙකු ස්වාභාවික ලෙස රඟ මඩලෙහි හැසුරුණොත් මුහුණේ ආංගිකාභිනය ලෝක ධර්ම යයි කිව හැකි ය. එසේ නැතිව, මුහුණු මුහුණු ආකාරයෙන් නැතහොත් මුද්‍රාවලින් තම හැඟීම් කියා පෑවොත්, එය නාට්‍ය ධර්ම ආංගිකාභිනය යි හඳුන්වනු ලැබේ. සාමාන්‍යයෙන් ජීවිතයෙහි කථා කරන අන්දමට නළුවන් අතර කතා බහ ඇති වුවහොත් ඒ ලෝක ධර්ම වාචිකාභිනය ය. සංවාදය ගියෙන් කෙරුණොත් ඒව නාට්‍ය ධර්ම වාචිකාභිනය යි කියනු ලැබේ. සාත්විකාභිනය ද

මේ ලෙසම ය. ස්වාභාවික ආකාරයෙන් හෙවත් සාමාන්‍ය ජීවිතයෙහි තෙරෙන ආකාරයෙන් තර්වන්
භ්‍රෝධය, භර්තෘ ආදී නාමයන් දැක්වුවහොත් ඊට ලෝක ධර්ම සාත්විකානිතය යි කියනු ලැබේ. එසේ
තැබීය නිසියම් පිළිගත් ක්‍රමයකට එනම් කප්පලි නැවුමෙහි මෙන් පෙර සිට සම්මතව ග්‍රන්ථය කර
ගත් ක්‍රමයකට දක්වන්නා වූ සාත්විකානිතය නාමය ධර්ම ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

රහතුමේ ක්‍රම විශේෂ

ආකාරයානිතය වැඩි වශයෙන් ලෝක ධර්ම විය යුතුය යි සිතිය හැකි ය. සෙසු අතිතය ක්‍රම
කෙසේ වෙතත් තර්වන්ගේ හා නිළියන්ගේ වෙස්, අඛණ්ඩ ආදිය බොහෝ විට තෙරෙන්ගේ ස්වාභාවික
ආදර්ශය ය. එහෙත් මෙහි ද නාමය ධර්ම ක්‍රමයක් නිසිය හැකි බව පෙනේ. තර්වන්ගේ වෙස් සාදන්නේ
ස්වාභාවික ඇළුම් අනුකරණයෙන් වුව ද ඒවා රහ මධ්‍යට සරිලන පරිදි සකස් කර ගත යුතු ය.
ජීවිතයෙහි රජතුමා හෝ බිසවක අඳින ඇළුම් ඒ ආකාරයෙන්ම තර්වන්ගේ ඇන්දවිය නොහැකි ය.
ජීවිතයෙහි රජතුමා නොතටයි. එහෙත් රජු ලෙස සැරසී රහ මධ්‍යට පිවිසෙන තර්වා තටයි, අතිතය
දක්වයි. මුහුණ රැඳුම් ක්‍රමය ස්වාභාවික ලෙස තෙරෙන අවස්ථාවක වුවද මුහුණ යම් යම් දේ වැඩි
කොට දක්වයි. මුහුණ අංග වලනයෙහි කාලානුරූප ගතිකත්වයක් නිසිය යුතුය. එහෙයින් මුහුණ සැලකි
යුත්තේ මේ කටයුත්තට ගැලපෙන අයුරු සකස් කරන ලද විශේෂ ඇළුම් කට්ටලයකි.

ගරුක මුනිවරයාගේ බෙදුමෙන් පෙනෙන්නේ නාමයන් රහ පැමිදි ක්‍රම දෙකක් අනුගමනය කළ
හැකි බව ය. එකක් ලෝක ධර්ම ක්‍රමය ය. එය ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය ය. අනික නාමය ධර්ම ක්‍රමය
වේ. මෙහි ස්වාභාවිකත්වයක් අපේක්ෂා කරනු නොලැබේ.

පෙරදිග හා අපරදිග වෙනස

වර්තමාන බටහිර නාමය බොහෝ සෙයින් ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කරන අතර, පෙරදිග
නාමය කලාව නාමය ධර්ම සම්ප්‍රදාය ගරු කරන බව කිව යුතු ය. එහෙත් බටහිර නාමය කලාවේ
උත්පත්ති ස්ථානය වූ ග්‍රීක නාමය මුල දී ස්වාභාවික නාමය නුවු බව ද පේක්ෂිකයින් කිවියුණේ නාමය
පවා ස්වාභාවික නොවන බව ද සඳහන් කිරීම වටී. පෙරදිග නාමය කලාව යන්නෙන් මෙහි දී ප්‍රධාන
වශයෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ දඹදිව, විනය හා ජපානය යන මේ රටවල නාමය සම්ප්‍රදාය ය.

ලෝක ධර්ම ක්‍රම විශේෂය

ස්වාභාවික නාමයන්හි රචනය පමණක් නොව රංග ශාලාව, ප්‍රේක්ෂාගාරය යන ආදිය ද, රහ
දැක්වීමේ දී යොදන අත් සියලු උපක්‍රමයන් ම ද පිළියෙළ කරන්නේ, ප්‍රේක්ෂකයා ඉදිරියෙහි සැබෑ
සිද්ධියක් ආවරණය වෙතියි මුහුණ තුළ හැඟීමක් ඇති කිරීමේ පරමාර්ථයෙහි සංවාදය ස්වාභාවික
ය. එනම් නාමයේ නිරූපිත පුද්ගලයන් සාමාන්‍ය ජීවිතයෙහි ව්‍යවහාර කරන වචන මාලාවෙන් ම
සංවාදය රචනා කරනු ලැබේ. විස්ලවයට පෙර රුසියාවේ ඉහළ පෙළේ අය බෙහෙවින් ප්‍රත්ස වස
ව්‍යවහාර කළානු ය. සිය බස කථා කරන විට, මවුහුණ අතරින් පතර ප්‍රත්ස වචන හා වාසගම්
යෙදුන ධර්මනිව් ආදී නාමයන්ගෙන් කෘතිවල මේ මිශ්‍ර සංවාදය ඇතැම් විට පිළිබිඹු වී තිබේ.
මොස පත්තිස් ජීවිතය ආශ්‍රය කොට ලියන ලද වර්තමාන වංග, මරාටි හා ගුජරාටි නාමයන්හි
ද ඉංග්‍රීසි මිශ්‍ර සංකර සංවාදය බොහෝ විට දක්නට ලැබේ.

තර්වන්ගේ අංගරචනාවෙහිදී ද මවුහුණ සැබෑ පුද්ගලයන් සේ පෙනෙන අයුරු සකස් කිරීම ය,
නිප්පාදකයන්ගේ පරමාර්ථය. තර්වා නිරූපණය කරන පුද්ගලයාගේ සැබෑ වයස පෙනෙන ලෙස
මුහුණේ මුහුණෙහි සැම ඉරක් ම අඳිනු ලැබේ. රූ.වුලෙහි හා හිසෙහි පැසුණු කෙස් ගසක් දැක්වීම
පවා වැදගත් කොට සලකනු ලැබේ. වෙස්, අඛණ්ඩ ආදියෙන් හා සැම ඉරියවුවකින් ම මුහුණ සැබෑ
පුද්ගලයෙකුට සමාන විය යුතු ය.

රංග ගුණය සරසන්නේ ද නාමයට ස්වාභාවික පරිසරයක් සැපයීම සඳහා ය. ක්‍රියාව සිදු වූ
වේලාවට අනුකූලව රංග ගුණය ආලෝක කරනු ලැබේ. උදෙසේ හෝ සවස හිරු එළිය කවුරුවෙන් ගෙව
වැටෙන ආකාරය පවා ඇතැම් විට දක්වනු ලැබේ. ක්‍රමයෙන් එළි නිවී යනට සැලැස්වීමෙන් ඇදිරි
වැටෙන ආකාරයක් දක්විය හැකි ය. මේ ආදී වශයෙන් ආලෝක මාර්ගයෙන් ද රංග ගුණයෙහි සාදන
නොයෙකුත් ගෙවල් ආරවල්, උඩුමහල් තට්ටු, තරස්පු, උයන් වතු යන ආදියෙන් ද, එහි තබන
මේස, පුටු, ඇඳන්, කවිවිටි, පැයුරු බුමුණුණු යන ආදියෙන් ද හැකිකාක් තත්වානුකූල පරිසරයක්
එහි මවනු ලැබේ.

ප්‍රේක්ෂාගාරය සකස් කරන්නේ ද මේ තත්වානුරූප මායාව පිළිබඳ විශ්වාසයක් ඇති කර ගෙන
නාමයේ රසය විඳීමට ප්‍රේක්ෂකයාට ආවාර දීම පිණිස ය. අසුන් පතවන්නේ රංග ගුණයෙන් මඳක්
ඇත් කොට ය. ප්‍රේක්ෂකයන් මිනැවට වඩා රහ බිමට දැවුවහොත් මවුහුණ වෙස් වළා ගැනීමේ
අඩුපාඩු කම් පෙනෙන්නට පුරවන. නැතහොත් දෙකොණින් රහ බිමේ පසුපස පෙනෙන්නට පුරවන.
නාමය ආරම්භ කිරීමට පෙර රංග ගුණය කවතුරාවකින් මුවා කොට තිබේ. ප්‍රේක්ෂාගාරයේ එළි
නිවා ක්‍රමයෙන් කවතුරාව ඉවත් කරනු ලැබේ.

ස්වාභාවික නාමයන් දක්වන රංග ගුණවලට සියන්නේ 'පිත්තර රාමු රංග' කියා ය. ප්‍රේක්ෂකයන්
වාඩි වී සිටින්නේ ඉදිරි පසට පමණක් මුණ දී ගෙන ය. මවුහුණ නාමය පෙනෙන්නේ ගතර
පැත්තෙන් රාමුවක් ගසන ලද පිත්තරයක ආකාරයෙනි.

නාමය ධර්ම ක්‍රම විශේෂය

ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය කොට විශේෂ යෙදවියක් අනුව රචිත නාමයන් රහ දක්වන්නේ මිට
ඉදුරාම වෙනස් ක්‍රමයකට ය. යෙදවියක යයි හැඳින්විය හැකි මේ නාමය සම්ප්‍රදායෙහි සංවාදය
සම්පූර්ණයෙන් ම ගායනයෙන් විය හැකි ය. එසේ වූ විට ප්‍රේක්ෂකයා එය විශේෂ නාමය යෙදවියක්
ලෙස පිළිගනී. එබඳු නාමයන්හි සංවාදය ස්වාභාවික විය යුතු ය යි මුහුණ බලාපොරොත්තු නොවේ.
තර්වන්ගේ පිවිසීම හා නික්ම යෑම නැවුමකින් නැතහොත් අමුණ ගමනකින් විය හැකි ය. අතිතය පැමි
ස්වාභාවික ලෙස නොව මුහුණට මාර්ගයෙන් විය හැකි ය.

යෙදවියක නාමයන්හි 'මේ සිදුවන්නේ සැබෑ දෙයක්' යන හැඟීමක් ප්‍රේක්ෂකයා තුළ ඇති
කිරීමට නාමය නිප්පාදකයන් තැත් නොකෙරෙන හෙයින් ස්වාභාවික පරිසරයක් මවා පෑම අත්‍යවශ්‍ය
ය. තර්වන්ගේ සැබෑ පුද්ගලයන් ලෙස පෙනෙන අයුරු වෙස් වළා නොගනිත්. වික ගීත නාමයක්
හා ජපත් කඩුකි නාමයක් තර්වන්ගේ මුහුණ සාදන්නේ වෙස්මුහුණවල ආකාරයෙනි. මේ නාමය
විශේෂ දෙකෙහි ම ප්‍රේක්ෂකයන්ට දුර සිට පෙනෙන අයුරු මඟ ඉරිවලින් තර්වන්ගේ මුහුණ සායම්
කරනු ලැබේ. මේ ඉරිවල පාටින් ද මුහුණෙහි අඳින රටාවෙන් ද තර්වා කෙබඳු පෙනෙන්නේ වර්තයක්
නිරූපණය කරන්නේ ද යනු ප්‍රේක්ෂකයා අවබෝධ කර ගනියි. වික නාමයෙහි කර ඉරි දමන්නේ
සත් පුරුෂයින් හැඳින්වීමට ය. සුදු පාටින් හඟවන්නේ දුෂ්ට ගති ගුණ ඇති තැනැත්තා ය. රතු ඉරි
වලින් සායම් කරන්නේ කේෂ්ත්‍රී පුද්ගලයන්ගේ මුහුණ ය. ජපානයේ මේ වර්ණ සම්මතය ස්වල්පයක්
වෙනස් ය. රතුපාටින් කියැවෙන්නේ වීර වර්ත ය. දුෂ්ටයන් දැක්වීමට මුහුණ සායම් කරන්නේ නිල්
පාටිනි. සත් පුරුෂයන් හැඳින්වීමට සුදු පාට පාවිච්චි කර ගනු ලැබේ.

දකුණු භාරතයෙහි ප්‍රචලිත ව පවතින කප්පලි නාමයේ ද තර්වන්ගේ මුහුණ හැඩ
කරන්නේ මිට සමාන ක්‍රමයකට ය. මේ නාමය විශේෂයකි තර්වන්ගේ මුහුණ. වෙස් මුහුණවලට
සමාන කොට සාදනි. වෙස් මුහුණ පැළඳ ගෙන නැටීම ද යෙදවියක සම්ප්‍රදායට මිස ස්වාභාවික
සම්ප්‍රදායට අයත් ක්‍රමයක් නොවේ. ජපානයේ හෝ නාමයෙහි ඇතැම් තර්වන් වෙස් මුහුණ පළඳිති.
ලක්දිව කෝලම්වල ද මේ සිරිත අනුගමනය කරති.

වින - ජපන් ශෛලීගත නාට්‍ය

වින නාට්‍යයෙහි නළුවන් රංගයට පිරිසිදුකමෙන් ඔවුන්ගේ තත්වය කියාපාන ගමන් විශේෂයකි. ජපන් ශෛලීගත නාට්‍යයෙහි රජතුමාගේ ගමන ද අමාත්‍යවරුන්ගේ ගමන ද වෙනත් ගමන් ද එකකට එකක් වෙතක් ය. රංග භූමියෙහි තිර ආදිය හෝ ගෙවල් දොරටුල් යන ආදිය හෝ වෙන බඩු මුට්ටු හෝ තැන නළුවා සියලුම ක්‍රියාවන් මුද්‍රාවෙන් දක්වයි. දොරටුල් ඇරීම, පඩි පේළි නැගීම, අග්වයන් පිට යෑම. රථ වාහනවල ගමන් කිරීම යනාදි සියල්ලක්ම අනුකරණාත්මක ආංගිකාගිතයෙන් දක්වයි. නැතහොත් සංකේතයන්ගේ උපකාරයෙන් අඟවයි. නළුවකු කසයක් (අග්ව වලිගයට සමාන කිසිවක්) අතින් රැගෙන පැමිණියහොත් ඔහු අග්වයා පිට යන බව දැන ගත යුතුය. නළුවා දැනින් රැගත් කොඩි දෙකක් ඇතිව පිරිසුනහොත් ඔහු රථයකින් ගමන් කරන බව තේරුම් ගත යුතුය. රංග භූමියෙහි තැබීමට අසුනක් හෝ නළුවෙකුට වෙන කිසියම් උපකරණයක් උවමනා වූ විට කළු ඇඳුමක් සැරසී ගත් රංග භූමි සේවකයෙක් එය ගෙන එයි. කළු ඇඳුමක් අය නළුවන්ගේ සංඛ්‍යාවට අයත් නොවන බව ප්‍රේක්ෂකයෝ සම්මතයක් වශයෙන් පිළිගනිති.

නෝ නාට්‍ය රඟ දක්වීමේදී ද මෙ වැනි මුද්‍රා හා සලකුණු බහුලව පාවිච්චි කරනු ලැබේ. බිම ඵලන ලද කිමෝනෝවකින් ඇඟවෙන්නේ රෝගී කෙනෙක් ය. නළුවා තම මුහුණ දෙසට අත එයවුවහොත් ඔහු දුක් වන බව කියැවේ. ඔහු මුහුණ ස්වල්පයක් උඩු අතට හැරෙව්වොත්, එය ප්‍රීතියේ ලකුණකි. මුහුණ බිමට හැරෙව්වොත් ඔහු කැපවී ගෙලන බව කියැවේ. නළුවා විජිතිපතක් රැගෙන වාඩි වී මදක් ඇල වී සිටියහොත් ඔහු නිදන බව දැන ගත යුතු ය.

වින නාට්‍යයෙහි හා ජපන් නෝ නාට්‍යයෙහි ද නළුවා ප්‍රේක්ෂකයන් ඉදිරියට අවුත් තමා කවරෙක් දැයි පවසයි. තමා යන දිශාව ද කරන්ට යන්නේ කුමක් ද යන ආදිය ද අනතුරු ව විස්තර කරයි. අඩි ස්වල්පයක් ඉදිරියට යාමෙන් නැතහොත් වටයක් ඇවිදීමෙන් තැන මාරු වූ බව ඇඟවේ.

ශෛලීගත නාට්‍ය සම්ප්‍රදායෙහි, රංග භූමිය ප්‍රේක්ෂාගාරයෙන් වෙන් කිරීමට කඩතුරාවක් පාවිච්චි කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සේ සලකනු ලැබේ. ප්‍රේක්ෂාගාරයේ ඵලි නිවීම ආදි සිරිත් ද අනුගමනය නොකරති. වේලාව කියා පෑමට හෝ වෙන කිසි මායාවක් මවා පෑමට ඵලි පාවිච්චි නොකරති. ප්‍රේක්ෂාගාරය වෙතට තෙරා ගිය කොටසකින් යුත් රංග භූමියෙහි තුන් පැත්තෙහි ම ප්‍රේක්ෂකයෝ වාඩිවී සිටිති. ඔවුහු නළුවන්ට ඉතා ආසන්නව අසුන් ගනිති. අද දක්වා විනයේ ගිත නාටකය රඟ දක්වන්නේ මේ ආකාරයෙනි. රංගය කඩතුරාවකින් මුවා කරනු නොලැබේ. එහි ඇත්තේ එක පසු බිම් තිරයක් පමණි. නෝ රංග භූමියේ පසු බිම, පොළව මෙන් ලැල්ලෙන් සාදන ලද්දකි. පසුබිම් තිරයක් වෙනුවට සිතුවම් කරන ලද මත්ස්‍ර ගසක් එහි ඇත. කඩතුරාවක් නොමැත්තේ ය.

දඬුවු ශෛලීගත නාට්‍ය

පැරණි දඬුවු නාට්‍ය කලාව ද ස්වාභාවික නූටු ශෛලීගත ක්‍රමයකට රඟ දක්වුණු බව සංස්කෘත නාට්‍යයන්ගේ පෙළ පරීක්ෂකාරීව කියවීමෙන් ද හරන මුනිවරයාගේ නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය පරිශීලනය කිරීමෙන් ද වැටහී යයි. භාරතීය රංග ශාලාවල රංග පීඨය ප්‍රේක්ෂාගාරය දෙසට තෙරා ගිය කොටසකින් යුක්ත විය. ප්‍රේක්ෂාගාරයෙන් රංග භූමිය මුවා කිරීමට කඩතුරාවක් පාවිච්චි කළ බවට සාක්ෂියක් නොමැත්තේ ය. ජපන් ශෛලීගත නාට්‍යයෙහි නළුවන්ගේ ගැඹුණු කඩතුරාව පාවිච්චි කරන ලද්දේ රංගය තෙප්පා ගතයෙන් (නළුවන් වෙස් වළා ගන්නා තැනින්) වෙන් කිරීමට පමණි. තැන මාරු වූ බව ඇඟවීම සඳහා නළුවා වටයක් ගමන් කරයි. නැතහොත් අඩි කිපයක් ඉදිරියට යයි. රත්නාවලී නාට්‍යයෙහි, ජපන් ශෛලීගත "මකරන්ද උයනට" යාමට ඉස්සර වන්ට වීදුපකයාට කියයි. ඉක්බිතිව දෙදෙනා වටයක් ගමන් කරති. අනතුරුව වීදුපකයා "රජතුමනි, මේ කියෙන්නේ මකරන්ද උයන" යි කියයි.

ශතකලා නාට්‍යයෙහි පටන් ගැන්මෙහි දී දුප්පත්ත රජු රථයකට නැගී රියැදුරා සමග අවට දර්ශනය වර්ණනා කරමින් ගමනක් යන ආකාරය දැක්වේ. මෙවැනි තැනක දී, ඔවුන් දෙදෙනා රථයෙන් යන බව අඟවන්නට ඇත්තේ කිසියම් මුද්‍රාවකින් හෝ නැටීමකින් ය යි සිතිය හැකි ය.

අවසානයෙහි ඔවුන් ආශ්‍රමයට පැමිණි නමුදු මේ අලුත් තැන දක්වීමට තිර මාරු කිරීමක් හෝ අමුත ජපනිකා ආරම්භයක් හෝ සිදු නොවේ. තුරුන් නළුවන්ගේ වටනවලින් හා වෙනත් අභිනය ක්‍රමවලින් ඒ බව කියැවේ. රථය වේගයෙන් යන හැටි දක්වීම, රජු මුවාව විදින්නට සැරසීම, රථය නැටුන්වීම ආදි ක්‍රියා ද අභිනය මාර්ගයෙන් දක්වන්නට ඇති බව "රථවෙගං නිරූපා, "ඉති ශරසංඛාතං නාටයති", "ඉති රථං ස්ථාපයති" යන විධානවලින් නිගමනය කළ හැකි ය.

ලක්දිව නාට්‍ය කලාව

ලක්දිව නාට්‍ය කලාව කවර මුහුණු වරක් දරන්නක් දැයි සොයා ගෙන යන විට පෙනෙනුයේ, ආදියෙහි කෙසේ වෙතත්, මෑත කාලයක නම් දේශිය ය යි කිව හැකි අංග සම්පූර්ණ වූ, කලාත්මක ස්වරූපයක් දරන්නා වූ නාට්‍ය කලාවක් මෙහි නොවූ බව ය. නෂ්ට, නෂ්ට හා නාට්‍ය යන තුනක් හරන මුනිවරයා දක්වයි. නෂ්ට යනු හුදු නැටුමයි - එනම් කාලයක් අනුව කරන අංග වලනය යි. නෂ්ට යන්නෙහි ආංගිකාගිතය හෝ සාත්විකාගිතය, නැතහොත් දෙකම තිබිය යුතුය. එහි ආභාරයාගිතය ද තිබිය හැකි ය. එහෙත් සිව් වැදෑරුම් අභිනය ක්‍රමවලින් සම්පූර්ණ වූ විට ය, නාට්‍යයක් ඇති වන්නේ. නෂ්ට හා නෂ්ට වෙසෙස් මෙහි ආදියෙහි පැවැති බවට සාක්ෂි තිබෙන නමුදු, සාහිත්‍යයක හා කලාත්මක වටිනා කමක් ඇති නාට්‍ය විශේෂයක් මෙහි තිබුණු බව දැන ගන්නට නැත. එසේ නිවුණි නම් සෙසු සාහිත්‍ය කෘති අතර ඒ නාට්‍යයන්ගේ සෙළ දක්නට නොලැබීම වටහා ගත නොහැකි කරුණකි. එහෙත් ගම්බද ව .තවම පවත්නා කෝලම්, සොකරි, කවි නාට්‍යම් යන මේවායෙන්, කෝලම් පවිල් හා ගම්මඩු, පාම්මඩු, පුනාමඩු, කංකාරි යන ආදියෙහි ඇතුළත් වන වඩිග පවුන, අඹ විදමන, රාම මැරිල්ල, උාරු දානෙ, වැද්දන් ගිවිස්සීම, ගබඩා කොල්ලය යන මෙවැනි රුහුණිවලන් ජනතරා නොදියුණු, සංවිධානය නොකරන තත්වයක් වුව ද නාට්‍ය අංග සමහරක් තිබෙන බව කිව යුතු ය. මේවායේ සියුම් රසයක් නොමැත්තේ, නාට්‍ය සන්දර්භයක් හෝ කලාත්මක ගතියක් හෝ සලකා ගෙන ඒවා රචනා නොකරන ලද හෙයිනි. එහෙත් ඒවායේ ශෛලිය පොදුවේ පෙරදිග නාට්‍ය කලාවේ ශෛලියට සමාන බව ද පෙනේ.

කෝලම්, සොකරි, කවි නාට්‍යම් හා සිත්ද නාට්‍යම් යන මේ නාට්‍ය විශේෂ සතරෙහි ම නළුවන් රඟ මඩලට පිවිසීමට පෙර කවි කියා ඔවුන් හඳුන්වා දෙන තර කණ්ඩායමේ නායකයෙක් සිටී. නාට්‍යම්වල ඔහුට කියන්නේ පොතේ ගුරුත්තාත්සේ කියාය. විශේෂයෙන් ම කෝලම් නැටුමේ දී, කවි කියා ඒ ඒ නළුවන් හඳුන්වා දී පසුව ඔවුන් හා දෙබසෙහි යෙදෙන, කණ්ඩායමේ නායකයාගේ 'කටයුක්ත, කොටිල්වල යකැදුරාගේ කටයුක්තට බෙහෙවින් සමාන බව පෙනේ. කෝලම් නැටුම, සන්නි යකුම කෙළවර කොට ඇත්තාවූ දහ අට සන්නි හා සංසන්දනය කළහොත් රංග ශෛලිය අතින් ඒ දෙක අතර සමාන තත්වය මැනවින් පෙනේ. සොකරි නාට්‍යයෙහි ද මේ අයුරින් ම කණ්ඩායමේ නායකයා නළුවන් හඳුන්වා දෙයි, ඔවුන් හා දෙබස් දොඩයි. නාට්‍යම්වල පොතේ ගුරු නළුවන් හඳුන්වා දීමේ සිරිත මෙයින්ම ප්‍රභවය ලත් ජනක පැයි සිතිය හැකි ය.

සිංහල ගැමි නාට්‍ය

කෝලම්, සොකරි, හා කාට්‍යම්වල රංග ශෛලිය වෙනත් සමානතම් තිබේ. නළුවන් වටකුරු වූ රඟ මඩලේ වටේට තට නටා යාම මේ හැම රංගයකටම පොදු වූ සිරිතකි. ප්‍රේක්ෂකයන් ද නාට්‍ය නරඹන්නේ වටේට වාඩි වී ගෙන ය. පොතේ ගුරුගේ හා වෙනත් නළුවන්ගේ ගී ගැයුමට අත්වැල් කිම තවත් පොදු සිරිතකි. මේ සිරිත කොටිල්වල අනුගමනය කරති. නාට්‍යම් කරලිය, පස් ගොව ගසා සාදන ලද්දක් වුව ද කෝලම් හා සොකරි නටන්නේ වටකුරු බිම් පෙදෙසක ය. සොකරි නාට්‍යයෙහි ක්‍රියාව දක්වෙන්නේ නළුවන් කරන අනුකරණාත්මක නැටුම්වල මාර්ගයෙනි. මේ නැටුම් කෙරෙන අතරතුර නායකයා ඒ ක්‍රියාවන් විස්තර වන කවි ගායනය කරයි. කෝලම් නැටුම්, ඒ ඒ වර්ගයන් නිරූපණය කිරීම සඳහා නිර්මාණය කරන ලද ඒවා ය. කෝලම්වල සෑම නළුවෙකු ම ද සොකරිවල ඇතැම් නළුවන් ද වෙස් මුහුණු අඳින අතර නාට්‍යම්වල නළුවෝ වෙස් මුහුණු නොපළඳිති. සොකරි නාට්‍යයෙහි ගැට බෙර වාදනය කරති. කෝලම්වල වයන්නේ යක් බෙරය හා ඇතැම් විට ගොරණුවක්ය. නාට්‍යම්වල වයන බෙරයට දෙමළ බෙරය හෙවත් මද්දලය යයි කියති. ආදියෙහි

නොරැකුව ද ගි ගැසුමට පාවිච්චි කළෝ ය නාඩගම් මුල් අවධියේදී, නවවෝ පළමු වරට කරලියට පිවිසීමට පෙර, දෙදෙනකු විසින් අලුත් ලද කඩතරාවකට මුවා වී සිට, පොතේ ගුරුන්තානසේ ඔහු පිළිබඳ කවිය කියායින් පසු, තව නවා කරලියට ඇතුළු වෙති. සොකර් නාට්‍යයෙහි ඇතැම් අවස්ථාවක, තවත් මුවා කිරීම සඳහා කඩතරාවක් අල්ලති. කඩතරාවක් ඇල්ලීම, ඇතැම්විට නොවිල්ල ද දක්නට ලැබෙන සිරිතකි.

මේ ගම්බද නාට්‍ය වර්ගයන් අතර, අංග සම්පූර්ණ වූ රංග ශෛලියක් ඇත්තේ නාඩගම් වලට පමණි යයි හඟිවේ. එහෙයින් අනාගතය සඳහා දේශීය නාට්‍ය කලාවක් ගොඩ නැංවීම පිණිස, නාඩගම් සම්ප්‍රදාය පදනම් කොට ගැනීම යෙහෙකැයි සිතමි. නාඩගම් වූ කලී, ස්වාභාවිකත්වයෙන් ඇති වූ ශෛලිගත නාට්‍ය විශේෂයකි. රූහම පවත් ගන්නේ පොතේ ගුරුන් විසින් ගැයෙන පුරුණ පිරිද්ව හෙවත් පොතේ කවිය යන නමින් යුත් ඉපිට දේවතාරාධනාවෙනි. එය සංස්කෘත නාට්‍යයන්හි ප්‍රාථමිකයෙහි එන නාන්දි යන ගීතයට සමානය. රඟ දක්වන්නට යන කථාව පිළිබඳව ලුහුඬු විස්තරයක් ද පුරුණ පිරිද්වෙන් කෙරේ අනතුරුව ගැයෙන්නේ. කෝඩායම නමින් හැඳින්වෙන, නැවත ද දෙවිවරුන්ගෙන් වරම් ගැනීමකි. කෝඩායමට පොතේ සිත්ද්ව නැතහොත් පුරුණ සිත්ද්ව යයිද කියනු ලැබේ. ඉක්බිතිව බහුමුතයා පිවිසෙයි. බහුමුතයා වූ කලී සංස්කෘත නාටකයන්හි එන විදුපකයාට සමාන, විකට නරථවෙති. ඔහුට කෝමාලි, බහුමුත කෝලමා, හා කෝතංගී යන නම් ද ව්‍යවහාර වේ. බහුමුතයාට අනතුරුව සෙල්ලන් ළමා හෙවත් සෙල්ල පිල්ලෙ පැමිණෙයි. ඉක්බිතිව බෙරකාරයෝ ද හඬ දුනයෝ ද පැමිණෙති. අවසාන වශයෙන් රජපුරුවෝ ඇමතිවරුන් හා පිරිවර කැටුව පිවිසෙත්. මෙතැන් සිට නාට්‍යයේ කථාව ආරම්භ වේ.

සිංහල නාඩගම්

ඇතැම් නාඩගම්වල, සෙල්ලන් ළමා පැමුණුණු පසු දේශනා වාදි යන නමින් හැඳින්වෙන දෙදෙනෙක් සබයට අවුදිත්, රඟ දක්වන්නට යන කථාව කවියෙන් කියති. මේ දෙදෙනා කවි කියන්නේ මාරුවෙන් මාරුවට ය.

මේ හැම නවවෙනු ම ඇතල්වීමට පෙර, පොතේ ගුරු ඔහු හඳුන්වා දීමට කවියක් කියයි. මීට පොතේ කවිය හෙවත් ඉත්තිසය යි නම් කරනු ලැබේ. කවිය කියා අවසන් වූ විට, නවවා, වැයෙන බෙර පදයක් අනුව පා තබමින් කරලියට පිවිසෙයි. මේ නැටුමට ඔහු ගමන් යන අතර පොතේ ගුරු පොතේ සිත්ද්ව යන නමින් හැඳින්වෙන තවත් සිත්ද්වක් ගායනා කරයි. ගමන අවසන් වූ විට නවවා තමා කවරෙක් දැයි සබයට අඳුන්වා දෙමින් වෙනත් ගියක් ගයමින් ඒ අතර නැටුමක් ද නටයි.

නාඩගම්වල සියලු සංවාදයන් ම කෙරෙන්නේ ගි ගැසුම් මාර්ගයෙනි. ඇතැම් විට ගායනා ස්වරයකින් කියැවෙන ගද්‍ය සංවාදය ද ඇතුළත් වේ. මීට වඩනෙ හෙවත් වාසගම් යයි කියනු ලැබේ. පොතේ ගුරුන්තානසේ, නවවන් කරලියට පැමිණෙන පළමු වර ම ඔවුන් හඳුන්වා දී වරින් වර ක්‍රියාව විස්තර කර දෙමින්, කථාවේ රඟ දක්වා නොපාන තැන් ප්‍රස්තාවයන්ට කියා දෙයි. ඔහු වරින් වර පසුබිම ද වරණනා කරන හෙයින් දර්ශනය වෙනස් වන තැන් ඔහුගේ මාර්ගයෙන් ප්‍රස්තාවයන්ට දන ගත හැකි ය. පොතේ ගුරුගේ මේ කටයුත්ත කියා තිර පාවිච්චි කිරීම හෝ නාට්‍යය ජවතිකාවලට බෙදීම හෝ නාඩගම් ශෛලියට නොගැලපෙන සිරිතක් බව පෙනේ.

නාඩගම්වල සංගීතය, දකුණු භාරතයෙහි ප්‍රකට දෙමළ සංගීත විශේෂයකට නැකම් කියන්නකි. නවවන්ගේ නැටුම් හා ගැසුම්වලට වාදනය කරන දෙමළ බෙර දෙකෙන් එකක අඩු තාලය ද අතිසෙහි වැඩි තාලයද වයනු ලැබේ. නාඩගම් තාලවල මාත්‍රා ගණන් කිරීමේ සිරිතක් නැති වුව ද ගාස්ත්‍රිය සංගීතයේ ත්‍රිතාල, දාදරා, ලාවනි, දිප්වන්දි යන ආදී තාලවලට සමාන වන තාල නාඩගම් සංගීතයෙහි ද ඇත.

ශෛලිය අතින් නාඩගම්, දකුණු භාරතයෙහි ප්‍රකට වීරී නාටක යන නාට්‍ය ගණයට අයත් ය. මේවාට තෙරුක්කුත්තු ය යි ද කියනු ලැබේ. සිංහල නාඩගම්, යාපනේ හා මඩකලපුවේ නවන

දෙමළ තෙරුක්කුත්තු ආදර්ශ කොට ගෙන සකස් කරන ලදැයි සිතීමට නොයෙකුත් හේතු තිබේ. මේ තෙරුක්කුත්තු, භාරතයේ යන්න පළාත්වල ප්‍රචලිතව පවත්නා ගැමි නාට්‍ය විශේෂවලට ද නැකම් කියයි. දකුණු භරණාටකයට අයත් යක්ෂගාන නාට්‍යය ද, වංග දේශයට අයත් යාත්‍රා නාටකය ද, තාන්ජෝරයට ආසන්න පළාත්වල රඟ දක්වන කාගවන මේල නාටකය ද, ගුජරාට් දේශයේ යනවන හවයි නාටකය ද, මහාරාජ්‍යයට අයත් කමාෂා හෙවත් වාග් යන නාට්‍යය ද මූලික වශයෙන් එකම රංග ශෛලියක් දරන්නාවූ නාටක වෙසෙස් ය. මේ සියලු ගැමි නාටක විශේෂයෝ පැරණි සංස්කෘත නාටක කලාවට නැකම් කියන්නෝ ය.

සිංහල නාඩගම, ද්විව තෙරුක්කුත්තු නාටකයෙන් ප්‍රභවය ලත් නමුත් සිංහල ගැමි පරිසරයේ ගත වර්තමාන හෝ රට වැඩි කාලයක් මුළුල්ලේ ප්‍රචලිත වීම හේතු කොට ගෙන දේශීය මුහුණුවරකින් හැඩ ගැසී තිබෙන බව පෙනේ. මුල දී ද්විව රාග තාල අනුව ප්‍රභවට කරන ලද වුව ද නාඩගම් ගි දැන් ගැයෙන්නේ සිංහල උරුමකි. කෙසේ නො වුවා, සිංහල සංස්කෘතියේ වෙනත් අංග මෙන් මේ නාට්‍ය කලාව ද භාරත මාතාවගෙන් අප ලත් දායකයක් යයි සැලකීම ස්වභාවිකවමානයට කැලලක් විය නොහැකි යයි සිතමි.

දේශීය නාට්‍ය කලාවේ වැටීම

භාරතයේ නාට්‍ය කලාව මෑත කාලයක දී පිරිහීමට පත් වූයේ, බටහිර නාට්‍ය කලාවේ ආභාසයෙන් හෙයිනි. බටහිර ස්වාභාවික නාට්‍ය දුටු භාරතීය විද්වත්හු ස්වකීය නාට්‍ය කලාව යලි පැනපු ක්‍රමයකට රඟ දක්වන්නක් යයි සිතා, එය ස්වාභාවික අතට පෙරළන්නට තැත් කළහ. වර්තමාන පින්තූර රාමු රහස්විමල රඟ දක්වීම සඳහා ඔවුහු පැරණි භාරත නාටකයන්ගේ රංග ශෛලිය වෙනස් කළහ. හැම ගැමි නාටකයකටම සොදුරු ක්‍රාන්තිකයා (පොතේ ගුරු) ඒවායින් බැහැර කෙරිණි. දේශීය සම්ප්‍රදායට අනවශ්‍ය වූ නාට්‍ය කලාවේ අංගයක් වූ රංග කූම් අලංකරණය (decor) ආදිය පාවිච්චි කිරීමේ සිරිත ද අනුගමනය කරනට යෙදුණි. තරවෝ ගමනකින් නොව, ස්වාභාවික ලෙස රහස්විමල පිවිසුණාහ. එහෙත් ඔවුන්ගේ සංවාදය ගද්‍ය, ගීතය යන මේ දෙකෙන් ම සිදුවුණි. ගද්‍ය සංවාදය අතරට ගි ගැසුම් ඇතුළත් කිරීමේ ක්‍රමානුකූල පිළිවෙලක් මේ නාට්‍යයන්හි දකින්නට නොතිබුණි. ගද්‍ය නාටකයන්හි භාවෝත්සන්න අවස්ථාවල නටවත් ගි ගැසීම, ඇතැම් නාට්‍යයන්හි අනුගමනය කරන ශෛලියකි. එහෙත් මේ නාට්‍යයන් බොහෝ විට රචනා කර තිබුණේ හැකි වූ හැම තැනක දී ම නවවන්ගේ මුවට ගියත් ආරුඬි කිරීමට මිස රසෝද්දීපනය සඳහා උචිත අවස්ථාවන්හි පමණක් ගීතයන් ඇතුළත් කිරීමේ අවසේන නොවන බව මැනවින් සෙතිණි.

මෙසේ ශෛලිගත නාට්‍යයේ ඇතැම් අංග හා ස්වාභාවික නාට්‍යයේ ඇතැම් අංග ද කලවම් කිරීම හේතු කොට ගෙන සංකර බවට පත් වූ මේ භාරතීය නාට්‍ය කලාව පසුගිය සිය වසෙහි අවසාන දශකයෙහි ලක්දිවට ගෙනෙන ලදී. සී. දොන් ඛස්තියන්, ජෝන් ද සිල්වා හා වාල්ස් වයස් යන ආදී මහතන් අතට පත් වූයේ මේ සංකර වූ නාට්‍ය කලාව ය. නාඩගම් සම්ප්‍රදායෙන් වෙන් කොට දැක්වීම සඳහා මේ නාටක විශේෂයට පොදු ජනයා අතර කුර්තිය යන නාමය ව්‍යවහාර වීණි.

නූර්ති කලාව මේ රටට ගෙන ආ අවධියෙහි දී රසිකයන්ට නාඩගම් කලාව මඳක් එපා වී තිබෙන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය. නාඩගම් රචනා කරන ලද්දේ තම කෘති සඳහා ඇසුරු කොට ගත් කථා වස්තු තුළ ඇත්තාවූ නාට්‍ය රසය ඉස්මතු කොට දක්වා ලීමෙහි යුර වූ ලේඛකයන් විසින් නොවී ය. මුල සිට අග දක්වා මුළු කථාව ම නාට්‍ය ස්වරූපයෙන් දැක්වීම ය, ඔවුන් කළේ. රාග තාල උපුටා ගත්තේ පැරණි නාඩගම්වලිනි. ගීත නාටක කලාවක් කිසියම් රචක වැජඹීමට නම් ඒ රචක ලේඛකයන් පමණක් නොව ගීත රචකයන් ද සිටිය යුතු ය. අප රටේ ගීත රචකයන් විරල වීම නිසා, ලේඛකයන් විසින් ගත හැකි අන් මඟක් නොතිබිණි. එම රාග තාල නොයෙක් වර අසා වෙහෙසීමට පත් වූ රසිකයන් නූර්ති මාර්ගයෙන් ගෙන ආ අලුත් සංගීතය ඇසීමෙන් කල්මත් වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය. නූර්ති සංගීතය වූ කලී උතුරු දඹදිව ගුජරාට් හා ගිනද්ස්තානි යන භාෂාවලින් රචිත නාටක සංගීත විශේෂයකි. ඒ සංගීතයෙහි භාණ්ඩ වශයෙන් පාවිච්චි කරන ලද්දේ ඩෝලය හා තබ්ලාවයි. ස්වර භාණ්ඩ යායෙන් බටහිර සරසිනාව ද රවිකිද්දෙය ද ව්‍යවහාරයට ගන්නා ලදී.

මේ උතුරු භාරතීය නාටක සංගීතය, උතුරු භාරතීය ගායනීය සංගීතය ම ඇසුරු කොට ගෙන නිපදවන ලද සරල සංගීත වෙසසකි. නාට්‍යමි ගීතල සාමාන්‍යයෙන් කොටස් දෙකක් ගිබේ. එනම් ආරම්භයෙහි ගයන කොටස හා අනතුරුව ද්විගුණ කර ගයන කොටස යන මේ දෙකයි. මේ දෙවැනි කොටසට කියන්නේ උරුවිටුව කියයි. උරුවිටුව යනු 'අලංකරණය' යන අර්ථය දරන ද්‍රව්‍ය වචනයකි. තුර්කි ගීතල ස්ථායී හා අක්තරා යන නම්වලින් හැඳින්වෙන කොටස් දෙකක් ගිබේ.

තුර්කි ගී රචනා කර තිබුණු ගජරාටි හා ගිත්දුස්තානි යන භාෂා අතරින් සිංහල භාෂාව අතරින් ඇති සම්බන්ධතම ද මේ උතුරු භාරතීය නාටක ගීත ජනප්‍රිය වීමට හේතුවක් වී යයි සිතිය හැකි ය.

තුර්කිවල ඇති විශාලම දුර්වලතම නම් ඒවා රචනා කළ ලේඛකයන් 'නාට්‍ය රසය' යනු කමන්දයි නොදන සිටීම ය. ඔවුන් රචනා කළේ නැටුම් ගැසුම් හා සංවාදයෙන් ද යුක්ත වූ විවිධ ප්‍රසංග මීය නාට්‍යයකි. කිව හැකි කෘති නොවේ. නැටුම් ගැසුම් යන මේ සියල්ලම මුඛ්‍ය වූ නාට්‍ය රසය සෝපණය කිරීම සඳහා උපයෝගී කොට ගත හැකි ය. එහෙත් උචිත භාවය නොසලකා මේවා පමණක් කිරීමෙන් නාට්‍ය රචනාවක් සිදු නොවේ.

නූතන සිංහල නාට්‍ය

සෛලිගත සම්ප්‍රදාය හා ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය මිශ්‍ර කිරීමේ ආදිතව වඩාත් හොඳට සෙනෙන්නේ ජයමාන්ත නාට්‍යයෙහි ය. තුර්කියෙහි මෙන් නොව ජයමාන්ත නාට්‍යයෙහි වස්තු කොට ගන්නා ලද්දේ වර්තමාන සමාජ ජීවිතය ය. කතුරයා ද වෑයම් කරන්නට ඇත්තේ හැකි තාක් දුරට ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කරන්නට ය. එහෙත් සෛලිගත නාට්‍යයෙහි ව්‍යවහාර කරන භාෂා විලාසයන්, ගී ගැසුම් සිරිතන්, තම නාට්‍යයන්ට ඇතුළත් කරන්නට යෑම නිසා කතුරයාට තම රචනාවන්ගේ කලාත්මක ගතිය රැක ගත නොහැකි වී ය.

කරුණු මෙසේ වූ හෙයින් විශ්ව විද්‍යාලයේ ශිෂ්‍යයන් සම්පූර්ණයෙන්ම ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කරන්නට යෑම, එකල තතු සලකා බලන විට අතිශයයෙන් ම යෝග්‍ය වූ මාර්ගයක් යයි කිව හැකි ය. විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහල සම්මිසේ මාර්ගයෙන් ද පසුව පිරිවුවන ලද සිංහල නාට්‍ය මණ්ඩලය මගින් ද ස්වාභාවික නාට්‍ය කලාවට මහත් සේවයක් සිදු වූ බව කීම වටී.

එහෙත් ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය අනුව, විධිමත් ලෙස නාට්‍යයක් පළමු වරට ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ 1945 දී පිරිවුවන ලද රංග සභාව නමින් හඳුන්වනු ලැබූ, විශ්ව විද්‍යාලයට අයත් නූටු නාට්‍ය මණ්ඩලයක් මගින් බව මෙහි ලා සඳහන් කළ යුතු කරුණකි. මහාචාර්ය ලුඩොවික් මහතා විසින් තරථන් පුහුණු කොට නිප්පාදනය කරන ලද කපුටා කපෝති නම් නාටකය අනතුරු ව ඉදිරිපත් කරන ලද සියලුම සංවාද නාටකවලට මනා ආදර්ශයක් වී ය. නාට්‍ය නිප්පාදනය සම්බන්ධයෙන් වර්තමාන බටහිර ක්‍රම ගැන මනා දැනුමකින් යුතුව ඒ මහතා, ඉංග්‍රීසි නාට්‍ය ගණනාවක් නිප්පාදනය කිරීමෙන් තමා ලත් අත් දැකීම සිංහල නාට්‍යයේ තත්වය උසස් කිරීම සඳහා උපයෝගී කොට ගත්තේ ය.

බටහිර නාට්‍ය සිංහලයෙන්

කපුටා කපෝති නාටකයේ නිප්පාදනයෙන් පමණක් රංග සභාවේ කටයුතු අවසන් වූ නමුදු රසිකයන් හා ලේඛකයන් මේ නාට්‍යයෙන් ලැබූ අභ්‍යාසය සුළු පටු නො වී ය. විශ්ව විද්‍යාලය මගින් ඊට පෙර ඉදිරිපත් කරන ලද නාට්‍යයන්හි යොදන ලද්දේ බැවහිර බස වුව ද, ඒ නාට්‍ය මහජනයා අතරට නොගියේ ය. කපුටා කපෝති පතස් වරක් පමණ කොළඹ හා දිවයිනේ නොයෙකුත් පළාත්වල ද රඳා තිබුනු ලදී. එහෙයින්, එදිනෙදා ව්‍යවහාර වන සරල බසින් රචනා කරන ලද සංවාදය, නාට්‍ය රසයට හා වර්තන නිරූපණයට කෙතරම් වහල් විය හැකි ද යන්න වැඩි දෙනාට පසක්වන්නට ඇත්තේ මේ නාට්‍යය නැරඹීමෙන් ය යි සිතීමට ඉඩ තිබේ.

එහෙත් එපමණක් ද නොවේ. කපුටා කපෝති ලියන ලද්දේ ගොගොල් නම් රුසියානු ගත් කරුළාගේ ප්‍රසිද්ධ නාටකයක් වන විවාහය යන්න ඇසුරු කොට ගෙන ය. එහෙයින් නාට්‍යයකට ගිම් විය යුතු නියම සන්දර්ශය මහජනයාට පළමු වරට දැන ගන්නට ලැබුණේ මේ නාට්‍යයෙන් යයි කීම නිවැරදි යයි හඟී.

කපුටා කපෝති නාටකයට පසුව විශ්ව විද්‍යාලයෙන් සංවාද නාටක කිපයක් නිප්පාදනය කරන්නට යෙදුණි. ස්වාභාවික නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කරමින් නිපදවන ලද මේ නාට්‍යයන් නිසා මහජනයාට නාට්‍ය සන්දර්ශය පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීමට ඉඩක් ලැබුණි. අවස්ථානුකෘතිර් නාට්‍යමී යන මේ සිද්ධාන්තය, තවර සෛලියන් අනුව නාට්‍ය රචනා කරන ලේඛකයෙකු විසින් වුව ද අනුගමනය කළ යුත්තකි. නාට්‍යය වූ කලී තුරුන් තරවන්ගේ මාර්ගයෙන් කථාවක් කීම නොව, කිසියම් කථා වස්තුවක ඇත්තාවූ නාට්‍ය රසයෙන් අවස්ථා දියුණු තියුණු කොට තුළා දක්වීම ය.

විශ්ව සාහිත්‍යයට අයත්, නොයෙක් රටවල ලේඛකයන්ගේ උසස් කෘති මහජනයා වෙත පැමිණවීම සඳහා රංග සභාව මගින් ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපාරය ඒ තර කණ්ඩායම විසින් නොකෙරුණු නමුත්, ඒ කටයුත්ත බොහෝ දුරට විශ්ව විද්‍යාලයේ තර කණ්ඩායම මාර්ගයෙන් ඉටු වූ බව කිව යුතු ය. කපුටා කපෝති නාට්‍යයට පෙර සිට මොලියර්ගේ නාටක කිපයක් සිංහල සමාජයට ගැලපෙන අයුරු සකස් කොට ඉදිරිපත් කළ විශ්ව විද්‍යාලයේ නාට්‍යාභිලාෂීහු ඔස්සා වැඩිලිවගේ නාටකයක් ද වෙනොස්ගේ නාට්‍ය කිපයක් ද අනතුරු ව නිප්පාදනය කළහ.

දේශීය නාට්‍ය කලා සම්ප්‍රදායක්

මෙබඳු නිප්පාදන කවර උසස් තත්වයකට පැමිණි ද බටහිර ස්වාභාවික සම්ප්‍රදාය අනු ගමනය කරමින් සිංහල නාට්‍යය අපේ සංස්කෘතික ජීවිතයේ අංගයක් බවට පත් කළ හැකි ද යන්න මැන කාලයෙහි දී නාට්‍යාභිලාෂීන්ගේ සැකයට පාත්‍ර වන්නට වී ය. වික්‍රමපී පැමිණීම හේතු කොට ගෙන නාට්‍යයන් නැරඹීමට යන අයගේ සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් අඩු වී ගෙන ගියේ ය. අප විසින් පළමුවෙන් ම කළ යුතුව තිබෙන්නේ නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ ආසාවක් මනා ජනයා තුළ දැනවීම ය. නාට්‍ය වැනි කලාවක්, ස්වල්ප දෙනෙකුට සීමා වී තිබිය හැකිකන් නොවේ. මෙතෙක් කල් ඉදිරිපත් කළ බටහිර නාට්‍යයන්ගේ රසය වින්දේ මැද පන්තියට අයත් (බොහෝ විට ඉංග්‍රීසි උගත්) ස්වල්ප දෙනෙකු පමණි. සාහිත්‍ය රසය බොහෝ දෙනා විසින් විඳිවීමට අගතා මාර්ගයකි, නාට්‍ය කලාව. හුදකලාව හිඳ ගෙන පොතක් කියවීමට මැදි වන බොහෝ දෙනා නැදෑ මිත්‍රයන් සමග හොඳ නාටකයක් නරඹා විනෝද වීමට ප්‍රිය කරති. පෙරදිග නාට්‍යයට, හුදු නාට්‍ය රසය හැරුණු විට, කාට්‍ය රසය ද ගීත රසය ද නෘත්‍ය රසය ද යන මේ රස ඇතුළත් වේ. මේ නොයෙකුත් කලාවන් එක් රැස් වන කේන්ද්‍රස්ථානයකි, රඟ මධ්‍ය. කාට්‍ය රසය, ගීත රසය හා නෘත්‍ය රසය (ඈතුම් විට වික්‍ර රසය) යන මේ රසයන් නිසි ලෙස යෙදීමෙන් නාට්‍ය රසය දියුණු තියුණු කළ හැකි ය. මේ සියලු ම රසයන් එක් තැන් කිරීමට අවස්ථාවක් ලැබෙන්නේ දේශීය නාට්‍ය කලාවක් තොව නැංවීමට තැත් කළහොත් පමණ යි හඟී. නාට්‍ය කලාව බහු ජනප්‍රිය කළ හැක්කේ ද මේ මාර්ගයෙන් යයි සිතේ.

මනමේ කථාව තෝලම් සම්ප්‍රදායෙන් හා කවිවලින් මෙතෙක් කල් ගම්බඳ ව රඟ දකවුණු නමුදු, එය නාට්‍යමි සම්ප්‍රදාය අනුව රඟ දකවීම සඳහා රචනා කරන ලද පළමු වතාව මේ ය. නාට්‍යමි සම්ප්‍රදාය පදනම් කොට ගෙන මේ නාට්‍යය රචනා කළ මා විසින්, පැරණි නාට්‍යමි සම්ප්‍රදායට අයත් සියලු අංගයන් ම අනුගමනය නොකරන ලදී. බහුමුත, සෙල්ල පිල්ලෙ ආදී තරවන්ගේ රැඟුම් ඇත්ත වශයෙන් නාට්‍යයට සම්බන්ධ නොවන හෙයින්, මා විසින් ඒවා බැහැර කරන ලදී. එසේ නමුදු, නාට්‍යමි සෛලියට අවශ්‍ය වූ තැම සිරිතක් ම මෙහි රක්තා ලැබී තිබුනු කැමැත්තෙහි. දේශීය සම්ප්‍රදාය, ඉදිරියට අප අතර පැලපදියම් වීමට නම්, වර්තමාන රසිකයන්ගේ රුචිය ද මඳක් සැලකිය යුතු ය යනු කවුරුන් විසින් වුව ද පිළිගනු ලැබිය යි සිතමි. මේ නාටකය රචනා කරන අතර බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලේ නාට්‍යමි නිප්පාදනය කර විශාල පළපුරුද්දක් ඇති අම්පෙ වාල්ස් සිල්වා ගුණසිංහ ගුරුත්තානසේ සමග සාකච්ඡා කොට, බැහැර කළ යුතු දේ බැහැර කොට, ඇතුළත් කළ යුතු දේ ඇතුළත් කොට, මෙසේ මේ නාටකයේ ආකෘතිය සකස් කරන ලද බව පවසනු කැමැත්තෙමි.

එදිරිවිර සරව්වන්ද

රංගාවතරණය

සාතේ ගුරු	-	පිටව මානමුදලි - සුමිතර සිරිසේන
මනමේ කුමරා	-	ගාමිණි සමරකෝන් , විජය නන්දසිරි
මනමේ බසව	-	යශෝධරා සරව්වන්ද
රාජ ගුරු	-	පිරිස් සමරවික්‍රම - නිශංක දිද්දෙණිය
වැදි රජ	-	නිශංක දිද්දෙණිය - පිරිස් සමරවික්‍රම
ශිෂ්‍යයන් හා වැදි	-	
සෙනග	-	ජය ශ්‍රී චන්ද්‍රජිත්
		සනත් කුමාර විමලසිරි
		සරත් කුමාර දසනායක
		විජිත විජේරත්න
		කුමාරසේන මාර්කන්ඩා
		ප්‍රසන්නජිත් අබේසූරිය
අත්වැල් ගායනා	-	කරුණා රත්නසිරි
		කියාගෝතමී සරව්වන්ද
		නන්දනී හේට්ඨආරච්චි
		රංජනා රණවිර
		නයනා අතුරුපාන
		රෝහණ විජය ශ්‍රී
		සරත් කුමාර දසනායක
		නිල් වික්‍රමආරච්චි
		සෝමපාල පතිරනේ
		වසන්ත පුප්පකුමාර
වාද්‍ය වෘත්තය	-	නන්දන ගුණසිංහ
මද්දලය	-	රත්න දිසංකර සරව්වන්ද
ගමෝනියම්	-	තේ. එච්. විමලසේන
		මහනාම වික්‍රමසිංහ
		නිල් වික්‍රමආරච්චි
බවනලාව	-	නුවන් බාලසූරිය

රාගනාල පැරණි නාඩගම්වලට අයත්ය. සපයන ලද්දේ පරලෝ සැපත් වාර්ලිස් පිල්වා ගුණසිංහ ගුරුත්තාන්සේ විසිනි. වැදි නැටුම් හා යුධ නැටුම් නිර්මාණය වසන්ත කුමාරගෙනි. "අසන් මපිය හිමි" හා "දිරියෙන් යුධ කළ" යන ගීතවල නනු හා "දියණිය ඇදුරින්ද" යන ගීතයේ ප්‍රතිධ්වනි නනුට නිර්මාණය, පුරු වාදන හා ස්වර්ථතය ජයන්ත අරවින්ද විසිනි.

ඇතැම් ආගිත අභිනයන් මුද්‍රිතව හේමලනා විසින් නිර්මාණය කරන ලදී.

වෙස් නිර්මාණ	-	විමලධර්ම දියසේන
අංග රචනා	-	වසන්ත විට්ඨවිච්චි
		බන්දුල ප්‍රියන්ත
නේපථ්‍යාගාර අධ්‍යක්ෂණය	-	ධනපාල බෝගොව
රංගනම් ආලෝකය	-	උපාලි වීරසිංහ
කලාත්මක අධ්‍යක්ෂණය	-	ලලිතා සරව්වන්ද
ප්‍රධාන සංවිධායක	-	ජුඩ් ශ්‍රීමාල්

රචනා කොට නිෂ්පාදනය කරන ලද්දේ
මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්දයන් විසිනි.

මනමේ නාටකය

මා විසින් 'මනමේ' නාටකය රචනා කරන ලද්දේ ප්‍රාංතික රසිකයන්ගේ ජය වින්දනයට උචිත ස්වරූපයක් දරන නාට්‍යයක ස්වරූපය කුමක් විය යුතු දැයි සොයා ගැනීම සඳහා දරන ලද පර්යේෂණයක අවසාන ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.

මහෙන් ම මා අසන ලද ප්‍රශ්නය නම්, මේයා ආදි කාලයක පවත් අපට දායාද කොට ඇති ගද්‍ය, පද්‍ය, සාහිත්‍යයක් හිමි වූ සිංහලයන්ට නාට්‍ය කලාවක් නොමැත්තේ කවර හෙයින් ද යන්නයි. මෙය විය නොහැක්කක් යයි මට සිතුණි. ලිඛිත සාහිත්‍යයෙහි නාට්‍ය විද්‍යාමාන නොවන නමුත් මූල පරම්පරාගතව පවතින ගැමි සාහිත්‍යයෙහි නාට්‍ය කලාවක් තැනැයි අප විසින් නිගමනය කිරීම යුක්ති සහගත දැයි මා තුළ කුකුසක් උපත. අංග සම්පූර්ණ සම්භාව්‍ය නාට්‍ය කලාවක් ගැමි ජනතාව අතර විද්‍යාමාන නොවන නමුත්, මා ගම්බද සෙරුස්වලට ගොස් පර්යේෂණ පැවැත්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් නාට්‍යෝචිත සංවාද, නාට්‍යෝචිත රංගන ආදි ප්‍රසංගවලින් යුත් නාට්‍ය වෙසෙසක් ගම්බද ජනතාවට හිමි වූ බව මට ප්‍රත්‍යක්‍ෂ වී ය.

එහෙත් අංග සම්පූර්ණ නාට්‍ය කලාවක් ගම්බද ජනතාව අතර නොතිබුණු බව මට පෙනුණි. නොයෙක් නාට්‍යාංග, එනම් චතුර සංවාදය ආදිය වුවත් අතර ප්‍රචලිත වූ බව මම දුටිමි. නාට්‍ය සන්දර්භය කවර ආකාරයකින් සකස් විය යුතු ද කියා වුවත් අතර දැනුමක් නුපු බව හෙළි වී ය. කෙසේ වෙතත් අංග සම්පූර්ණ නාට්‍යයක් ඇතැම් ප්‍රදේශවල රඟ දක්වනු මම දුටිමි. එකක් නම් අරනායක නම් ගම්බද ජනතාව විසින් මනා කොට සකස් කරන ලද 'මනමේ' නාට්‍යය ය.

'මනමේ නාට්‍යය' අරනායක පෙරෙයේ ජනතාව අතර ප්‍රසිද්ධ වූයේ කෙසේ දැයි මම නොදනිමි. එහෙත් එම කථාව ආශ්‍රයෙන් නිර්මාණය කරන ලද නාට්‍යයක් දකිමින් ප්‍රදේශයෙහි කිසියම් ගමක ප්‍රචලිත වූ බව අසා මම එය බලන්නට ගියෙමි. මේ නාට්‍ය නම් අංග සම්පූර්ණ කෘතියක් බව මම ඊට අනතුරුව ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙළෙමි. එය සකස් කර තිබුණේ එම කතාවම ආශ්‍රයෙන් එහි එන බසට කෙරෙහි මගත් අප්‍රසාදයක් ප්‍රේක්ෂකයන් අතර හඟගන්නා අයුරිනි. එම කතාවෙහි දක්වන ලද 'මනමේ' කුමරියගේ චරිතය පති ද්‍රෝහි වපල ස්ත්‍රියකගේ චරිතය වශයෙන් නිරූපණය කොට තිබුණි. ඇයගේ චරිතය මා විසින් ඒ දවස්වල ලියන්නට යෙදුණු 'සිංහල ගැමි නාටකය' නම් පොතෙහි සවිස්තර වශයෙන් නිරූපණය කොට තිබුණු බව මෙහි දී සඳහන් කළ මනා ය.

මේවායින් පසු ව මා ඇතුළු අත්දැකීම් ආශ්‍රයෙන් මා විසින් 'මනමේ නාටකය' රචනා කොට, පේරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලයේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් තම නිළියන් වශයෙන් පුහුණු කොට රඟ දක්වන ලදී.

තැම් ජනතාව අතර ප්‍රකට වූ මනමේ කථාව මා නාට්‍යයක ස්වරූපයෙන් ඉදිරිපත් කළේ එම බසට වපල ස්ත්‍රියක ලෙස නිරූපණය කිරීමේ අදහසකින් නොවේ. කථාව පළමු වර මා ඇතුළු අවස්ථාවෙහි කුමාරිකාව ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ අනුකම්පාවට පාත්‍ර වෙතැයි මට සිතීමි. පේරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලයේ එළිමහන් රංග ගුමියෙහි එය ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් හා ඇතුළු ආචාර්යවරුන් ඉදිරියෙහි රඟපාන අවස්ථාවෙහි වුවත් බසට කෙරෙහි අනුකම්පා සහගත දෘෂ්ටියකින් බලන බවත් පෙනිණි. ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ ප්‍රතිචාරය කුමක් වේ දැයි මම නොදන නුන්නෙමි. එහෙත් වූයේ කිසියම් ලෙසකින් නාට්‍යයෙන් කම්පා වූණු බව මම දුටිමි. එසේ වූයේ නාට්‍යයට ආශ්‍රය වූ කථාව නිසාද, එහි සංගීතය නිසාද යනාදි තතු පිළිබඳව මම නොදනිමි.

මවුන් හැම දෙනාම කල්මත් වී මුල සිට අග දක්වා මහත් කුතුහලයකින් එම නාට්‍යය නැරඹූ බව මට සෙතිණි. එහෙත් කොළඹ (බොරැල්ලේ) පිහිටි රංග ශාලාවෙහි ඇතැම් ප්‍රේක්ෂකයන් නෙමේ කුමරිය වෙත මහත් ක්‍රෝධයෙන් රහහල් දී ම ඇයට බැණ වදින්නට වූ බව කිව යුතු ය. මවුන් මා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද නාට්‍යය දෙස බැලුවේ වෙනත් ආකල්පයකින් බව කිව යුතු ය. මවුන් ඇය කෙරෙහි බෙහෙවින් උරණ වී ඇයට විරුද්ධ ව කැ ගැසූ බව කිව යුතු ය. මවුන් දකින්නට ඇත්තේ ඇය වසල ස්ත්‍රියක ලෙස ය. ඇය තම සැමියාට ලැදි නොවී, වැදි රජපුරුවන් කෙරෙහි පිළිබඳ සිතක් ඇති කරගත් ස්ත්‍රියක ලෙස ය. මවුන් දුටුවේ, තම සැමියා මිය යාම අතපේස්සිතව සිදු වූවක් ලෙස මවුන්ට නොපෙනුණි. එය අහම්බෙන් සිදු වූවක් නිසා බිසව කෙරෙහි අනුකම්පාවක් මවුන් දක්වුයේ නැත. සමහර ප්‍රේක්ෂකයෝ බිසවට බැණ වදිමින් ඇයට අපහාස කළෝ ය.

එහෙත් මගේ අදහස වූයේ බිසව අභිංසක ස්ත්‍රියක ලෙස නිරූපණය කිරීම ය. සිදු වූ දෙයින් ඇය නිගැස්සුණා ය. අන්දන්කුන්දන් වූවා ය. ඒ අවස්ථාවෙහි ඇයට පිහිට වීමට සිටියේ වැදි රජු පමණි. එබැවින් ඇය මහුව සමීප වූවා ය. තමා අනාථ වූ බැවින් අන්දන්කුන්ද වී, වැදි රජු වෙත තම සහාය දක්වුවා ය.

මුළු නාට්‍යයෙන් ම නිසැවෙන්ම මනුෂ්‍යයාට අතපේස්සිත ව සිදු විය හැකි අභ්‍යාස ගැන ය. මනුෂ්‍ය ජීවිතයෙහි මෙබඳු අතපේස්සිත අභ්‍යාස සිදු විය හැකි හෙයින් මනුෂ්‍ය ඉරණම වෙත ප්‍රේක්ෂකයා තමා වෙනු ඇතැයි මම සිතුවෙමි.

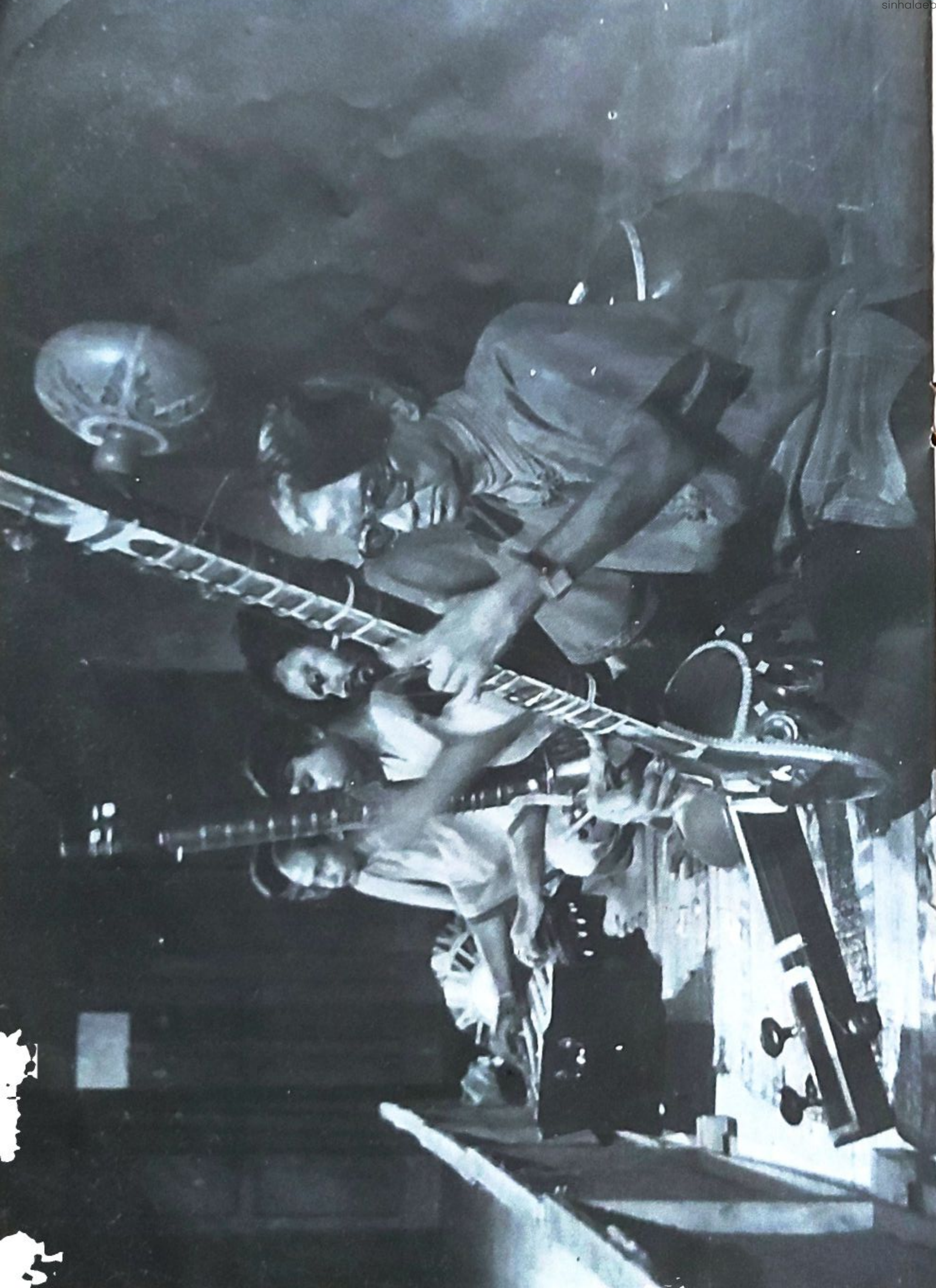
මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි මෙවැනි අභ්‍යාස ඉරණමක් කෙනෙකුට අත් විය හැකි බව දක්වීමය. මගේ අදහස වූයේ, එනම් ජීවිතයෙහි අතිශය මෙහෙය කිරීමට ප්‍රේක්ෂකයාට තුඩු දීමය.

මගේ ආදි ශිෂ්‍යාවක වූ වන්දුලතා ලියනගේ මහත්මිය මගේ මේ පොතෙහි භාරදුර කටයුත්තක් වන සෝදු පත් බලා මැනවින් සකස් කිරීම ගැන මම එතුමියට මගේ කෘතඥතාව ප්‍රකාශ කරමි.

අදිරිස සරණාධාරී

මේ කාණ්ඩය පළමු වරට රචනා කළේ ලද්දේ ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහල කාට්‍රස් මණ්ඩලය මගින් කොළඹ ලියනලේ හෙතෙමට ශාලාවෙහි 1958 නොවැම්බර් 3 වෙනි දා ය. තවත් භාෂිතයක් වශයෙන් රචනා කළේ ද නිව්සාදනයට සහභාගි වූයේ ද සහතික කරන ලද ය.

සොහොන් ගුරු	- ගනාමන් ජයසිංහ	වැදි රජ	- උඩමන් විජේසිංහ
මනමේ රජ	- භානුකම්පි සිරිමානන්	වැදි දෙවු	- ලියනලේ ප්‍රනාන්දු
මනමේ රජුගේ බිසව	- ප්‍රදීපියා අබේකෝන්
හේමමාලි ගුණසේකර	වැදි සෙනග	- ඇම්. ඩී. අදිකාරම්
- පියතිලක විජයසිංහ
- ඩී. ඩී. සේනරත්න
- කරුණාදාස ගුණරත්න
රාජ ගුරු	- උඩමන් විජේසිංහ		
ශිෂ්‍යයෝ	- ඇම්. ඩී. අදිකාරම්
- පියතිලක විජයසිංහ
- ඩී. ඩී. සේනරත්න
- කරුණාදාස ගුණරත්න		
සහාය භාෂකය	- ඉන්ද්‍රාණි පිරිස්
- ප්‍රිත්වි ද සිල්වා
- ස්වර්ණා මහිපාල
- දයා ජයසුන්දර	පැස්ටර් පිරිස්
ජී. පබ්ලිකි සහසම්පත්තු
නන්ද අබේවික්‍රම	
මද්දල වාදකය	- වාල්ලස් සිල්වා ගුණසිංහ ගුරුත්තානසේ
- හේමමාලි විජේවර්ධන		
වෙනත් ගුරුය භාණ්ඩ	- කිත්තිරි අමරතුංග
- සෝමරත්න පදිප්පිංක
- ජලි. ආර්. මුදලිකාමි	රමනා ගුම්පාල
එම්. ජලි. සෙනෙවිරත්න	

පසුව රචනා කළේ ලද්දේ අවස්ථාවන්හි

මනමේ රජු වශයෙන් හෙතෙම ජයසේන ද වැද්දන් වශයෙන් කරුණාධාර හේමතිකා සහ සමරකෝන් බණ්ඩා ද හෙති සිටියහ.

ගුරුය භාණ්ඩ වාදකයට මාලිනි ස්වර්ණලතා හා එම්. එම්. බණ්ඩාර ද සහභාගි වූහ.

සිංදු රාග පැරණි කාව්‍යමාවලට අයත් ය.
සපයන ලද්දේ
වාල්ලස් සිල්වා ගුණසිංහ ගුරුත්තානසේ විසිනි

වැදි නැටුම් කෝලම් නැටුම් ආශ්‍රයෙන්
වසන්ත ගුමාර විසින් සකස් කරන ලදී.

පුද්ගල කළමනාකරණය

වසන්ත කාලයේ වසරේ කටයුතු සහ කටයුතු

කර්මය සැලසීම හා කිසිදුකලක් වෙස් කිරීමේ කටයුතු

සිටි ගුණසංග

අංකවනාව:

අයිතිකරු සහ වසර

සහය වුවෝ:

කේ. ඩී. සෝමරත්න විමලධර්ම දිසානායක සහ වබ්බවි. අමරවර්ධන

කර්මය ආලෝක කිරීම:

පිටර් ලන් සහ මහින්ද වසන්ත

රංගාධිකාරී:

රත්නසූරිය හේමාල සහ ඇල්. ඩී. දිසානායක

වාර්ෂික පිළිවෙල ගුණසංග ගුරුත්තාත්තේගෙන් උපදෙස් ලබා

පදිංචි සහ වසරේ වසරේ කටයුතු සහ කටයුතු

මනමේ නාටකය

ස ක ල මුහුණ පුරා කර මස්තකයෙහි සැදු සිරි විගුප්ත පා කම
අ බි ල මෝග තිමිරය දුර ලමින් මුළු ලොවේ දෙසු සද්ධර්මය විසු
ප ත ල මෙහි සිතින් සත්වයන් වහර කළ හට සාගරයේ වස
නි ම ල බැති ප්‍රේමයෙන් භ්‍රෙලෝකා සුපුරුහුණු මුනිගුණ වදිමි තුමු

පො ර ණ දඹදිව පසිඳු බරණැස් රජුගේ පුත් මනමේ කුමරු සොබ
ස ර ණ කර රාජගුරු දියණිය රුසිරෙන් පුත් සිය රටට ගෙන ය
ක ර න දන මන ලොලා එකමරිය දක වැදි රජු ඇයට අනුරාගෙ
ද ර න තැන ලැබුමට පාමු පෙර ඇඳුරු පැ පිළිවෙල නොකඩමි

කෝඩායම

ඉර සඳ දෙවියනි අදිපති අඟසේ
මෙ අප සැමකට දෙනු වර.

මිහිකත දෙවියනි අදිපති පොළොවේ
දෙපස තැබුමට දෙනු වර.

සියලු දෙවියනි උවදුරු දුරලා
මෙ රහ පැමට දෙනු වර.

මනමේ කුමරුට පොතේ ඉක්කිය

ල මා කළ සිට පුරා සිප් සතර උගනිමි තේ
පෙ මා බැඳ ගුරුගේ සිත පරදවා අත් සිසු තේ
නි මා කර සවි-කලා රජකම ද ලබමි තේ
යො මා කර තෙත් බලවි මනමේ කුමරු පැමිණේ

(කුමරා ගමනින් පැමිණේ)

කුමරා - සිත්දුට

තත් සිරිත් වොරැදි බරණැස් පුරයේ - තෙද පුත් උතුම්
ගුප්තා මා පියවේ
වි වහරා සිප් සපුරා - ධන ශිල්පේ ද පුද්ගල නෙක කළු
හරඹ ද උගත්තෙමිය මම තැණියෙන් සිත ලෙද -
යන්නට වේය දත් කල් පැමිණා - පිය රජුගෙන් අණ
ලද්දෙමි සිය රටට
ගොස් එපුරා රජ වී යෙහෙතා වැසි - දකුණේ මනකොද
පොබයන සඳ ලෙස දකුණින් රජ කර වෙසෙමිය තුළු ලෙස

පාඨාර්ථය

පිට කවරය	-	ප්‍රධාන කතෘපත
ඇතුළත පාඨාර්ථය	-	
1 ,	-	ප්‍රධාන කතෘපත
2 , 3	-	උදෙසා අලවිස්
අංක රචනය	-	මුද්‍රාදාය ගලප්පත්ති

පොතේ ඉක්තිසය

පා ය නා පුත් සඳසෙ දිසි රාජගුරු නද	නි
සෝ බ නා රුව නරඹා කුමරුගේ මන බැඳ	නි
වෙන් වෙනා දින පැමිණ වියෝගුක සිහිවෙමි	නි
ඇ වී දි නා මල් උයනේ ඇය ගැන ලකැවෙමි	නි

(කුමරා ගමනින් පැමිණේ)

කුමරා - සිත්දුට

එනමුත් නැ සැනසෙන්නේ - සිත මාගෙ දැවී ගින්නේ -
 රජ සැප මට මන්ද - කෙලෙස මෙ උසුලමි ද -
 දියණිය ඇඳුරින්ද - රුව මාගෙ සිතේ ඇත්ද -
 රුසිරු එසුර ලන්ද - දැඩි ආලෙ ලයේ බැන්ද -
 කෙලෙසින් ඇ හැර යමි දෝ - සරණේට කෙසේ ගමි දෝ
 පිය ගුරු අනුදන්මා - හැඟිවී ද ලබා ගන්නා

කුමරා - වචනය

රාජ ගුරුන්ගෙන් හා මා මිතුරු සිසුන්ගෙන් ද සමුගන්නට යමි සිප් සලට. මවුන්
 සියලු දෙනා එහි රැස්ව සිටිති සිහිමි.

(කුමරා නික්ම යයි)

කුමරියට පොතේ ඉක්තිසය

සිත් ගත් ඒ කුමරුගෙ කෙබඳු ලියන් ද මන ක	ලා
දත්ත ජිසියෙන් මබ සිටින නියතය සුල සු	ලා
රුහම නවතා මදක් පුරන ලෙස මන දෝ	ලා
සැණෙතින් සබයට ගෙන දක්වමි කුමරි ද	ලා

(කුමරිය ගමනින් පැමිණේ)

කුමරි - සිත්දුට

ලප නොම වන් සඳ සේ යොමි ගුණෙනා
 ආදර දිනනා සිසු සැවොමා
 රාජ ගුරුන්ගේ පුත් නැණ බෙලෙනා
 වෙමි මම සුට්ටා දු කුමරි

නිමල පෙමින් නිති මා ඇති දැඩි කළ
 මා පිය ගුරුගේ අණ ලෙසිනා
 සේ සිය තේත්තා මා රැකි සතනා
 සිත නොම රිදවා වෙසෙමි සඳා

(කුමරිය නික්ම යයි)

රාජගුරුව පොතේ ඉක්තිසය

ද ත් ක ලා	සුසැප සහ සිවිවේද අපම	ණා
ද ක් ව ලා	සිසුන් සැම ආනය පතුරුව	නා
සි ප් ස ලා	අදිපති ව වීර කාල වැජඹේ	නා
ත ක් ස ලා	දිසාපාමොත් ඇඳුරු පැමිණේ	නා

(රාජගුරු ගිහයින් සමග පැමිණේ)

රාජගුරු - සිත්දුට

උ දු ල කරවන අවිදු ගනුරු
 ප ත ල නැණ පුතු වෙමි මම නිසසුරු
 මෙ ස ල සිටිනා මේ කුමරුන්හට ගරු
 ස ක ල ශිල්පය දෙමි මම නොමසුරු

ජන්දෝලකාර කාව්‍ය හා නාටක
 සාහිත්‍ය සංගීත පරතෙර දුටුවෙමි
 විද්‍යා සාගරයේ පතලෙන් ගොඩ ගෙන
 අගනා මාණික්‍ය පළඳිමි සිසු ගෙල

රාජගුරු - වචනය

මාගේ ඉතා ප්‍රිය ගිහයා වූ බරණැස් රජුගේ පුත්‍රයා වන මනමේ කුමාරයා
 සියලු ශිල්ප ශාස්ත්‍රයන්හි පාරප්‍රාප්ත වූ හෙයින් ඕනෑම ධන දේවර යන නාමය ප්‍රදානය
 කොට, සුබ ගමන් පතා සිය රටට යැවිය යුතුයි. මුතු පැමිණීම පමා වන්නේ කවර හෙයින්
 ද ගිහයයිනි ?

ගිහයෝ - වචනය

මුතු නොපමා ව පැමිණෙන බව සැලකි. රාජගුරු කුමාණෙනි.

(මනමේ කුමරු පැමිණේ)

මනමේ කුමරා - වචනය

සිය රටට යාම සඳහා මබකුමාගෙන් සමු ගන්ව පැමිණියෙමි, රාජගුරු
 කුමාණෙනි. ලබා කල සිට මා කෙරෙහි පියෙකු මෙන් සිටි මබ කුමා ද බොහෝ කල් ඇසුරු
 කළ මේ මිතුරන් ද හැර පියා යන්නේ මගත් දුකකිනි.

රාජගුරු - සිත්දුට

මංගල දිනයකි මේ-සෝකා
 නොවනුය ගුණ පුත් කුමරුහි මා
 මෙන් සිටිමින් මබ වේ - ශාස්ත්‍ර
 අත් ගිහ්‍ය ගණටා අබරණ වේ

රාජගුරු - වචනය

පින්වත් කුමාරයාණෙනි, සකල ශිල්පයෙහි අග තැන් පත් වූ මවහට විශේෂයෙන් ධන ශිල්පයෙහි හා කවු හරඹයෙහි හසල බුද්ධියක් ඇති හෙයින් "ධනුද්ධර" යන නාමය මේ දින ප්‍රදානය කරමි. සකල සම්පත්තියෙන් වැළඹිවා, ධනුද්ධර කුමරුනි.

ශිෂ්‍ය සමූහය - සිත්දුට

ධනුද්ධර වේ දිවාකර සේ වික්‍රමාන්විත රාජයා
වික්‍රමාන්විත රාජයා වික්‍රමාන්විත රාජයා

රාජගුරු - වචනය

පින්වත් ධනුද්ධර කුමාරයාණෙනි, සියලු සක ඉසුරින් පිරි ඉතිරේන්නා වූ, මුළු ජම්බුද්වීපයටම වුවා මාණික්‍යයක් බඳු වූ, බරණැස් පුරයට යෙහෙන් පැමිණි දස රාජ ධර්මයෙන් රාජ්‍යය කරනු මැනවි.

කුමරා - වචනය

මට යුතට අවසර දෙනු මැනවි, රාජගුරු තමාණෙනි.

රාජගුරු - වචනය

මොහොතක් නවතිනු මැනවි, කුමරුනි. ඔබ ඉතා දක්ෂ වූ ශිෂ්‍යයා පමණක් නොව, මා සිතට ඉතා ප්‍රිය වූ ශිෂ්‍යයා ද වේ. ඔබ කෙරෙහි මා සිත ඉතා පැහැදුණේ ය. එහෙයින් ඉදෙක් ධනුද්ධර යන නාමය ප්‍රදානය කිරීමෙන් සැහිමට පත් නොවෙමි.

ශිෂ්‍යයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ගොස්, මාගේ දු කුමරියට මෙහාට වහා එන මෙන් අණ කරනු මැනවි.

ශිෂ්‍යයෝ වචනය

එසේ ය, යහපති රාජගුරු තමාණෙනි.

පොතේ ගුරු - ඉන්තිසය

පොරණ දඹදිව අතිතයෙ සිට පැවත එ	නා
තක්සලා පාසැලෙහි ගුරුතුල සිරිත මෙ	නා
දිසාපාමොක් ඇඳුරු තම දුටු කැඳවමි	නා
සරණ කර දෙනු රිසිය අග සිසුට සතොසි	නා

(කුමරිය පැමිණේ)

කුමරි - වචනය

මා කැන්දුවේ තිම ද නොදනිමි, පියතමාණෙනි.

රාජගුරු - වචනය

මා සිත් ගත් කුමාරයාණෙනි, මවහට මගේ ආදරය පැවසීම සඳහා මාගේ නේත්‍රය මෙන් ආරක්ෂා කළ මා දියණිය ඔබට සරණ පාවා දෙන්නට අදහස් කරමි. ඔබ මේ විවාහයට සතුටු දැයි දැන ගනු කැමැත්තෙමි.

කුමරා - සිත්දුට

දුලා නෙතුපුලා- දිසි ස්වරණලතා සේ මේ ලදා
ලත් ගිරු රැස් ලෙස පදම විකසිත
සිත් මාගේ පත් වේය තෘප්ත වීලසට

කුමරි - සිත්දුට

කතන් ලොව තුළා-රසදන් නයනාලෝප කරන
මේ කුමරුන් හට වන්නට පියව්
සන්තෝස වේ ද සිත් අසනු කුමට

රාජගුරු - වචනය

එසේ නම් නොපමාව ඔබ දෙදෙනාගේ විවාහය සිදුකර දෙන්නෙමි. විරාත් කාලයක් යෙහෙන් වැළඹෙන්නවා, දරුවනි.

රාජගුරු - කාල විරුද්ධ

ස	ත්	හට	සෙත්	දෙන	ලෝක	දිවාකර	හගවත්	අප	මුනිදන්	සරණා
ප	ත්	මෙමුරුන්	වන	විජ්‍යා	කතරගම	සමත්	විහිපණ	දෙවි		සරණා
අ	ත්	බැඳ	දෙන්නෙමි	දෙදෙන්	විරාත්කල්	සවි	සැපතින්	වසනා		ලෙසිනා
ප	ත්	වන	දුක්	සැම	දුර	හැර	ලෝ	සැප	අත්	විවා දෙන්නට යෙහෙනා

(සියලුදෙනා ම නික්ම යති)

කුමරුට සහ කුමරියට පොතේ ඉන්තිසය

ර	ත්	රසේ	සෙ	එ	දෙදෙනා	එක්	වි	සිතැති	ලෙ	දා
වෙ	න්	ලෙසේ	සිරිතතා	කුමරු	රැගෙන	එළ				දා
න	ත්	දෙසේ	නරඹමින	වනස	විසිතුරු	සො				දා
ම	ත්	තොසේ	බරණැස	මගට	පිළිපත්	මෙ				දා

(කුමරු හා කුමරි පැමිණෙති)

කුමරා කුමරි - තර්භය

කුමරු : රුසිරු ලුනි - ඔබ ප්‍රේමයෙනා - ඔඳ වේ මා හඳ
පැ යොමි රැස් - කිරි සපුර මෙනා
විලස ගිරිදු සහ උමතන - සැප සෙ රජ කරමු සමගින

කුමරි : ඔබ වැනි හෙද - පත් නිරිඳුන්ගේ - අග මෙහෙසිය වන්
මා පින් කළ - සැටිය පෙනෙන්නේ -
බරණැස් පුර පිරි යසිපුරු - ඉවසිලි නැත තරමන තුරු

කුමරු : සඳලු තලේ - ඔබ මුව කමලා - දුටු වේලේ ඔබ
මා සිත් තුළ - සැණිත පිටිපුණා -
එ මොහොතෙ සිට ඔබ නිරතුරු - පහත විය මතඳ මැදුරු

කුමරා - වචනය

වසන්ත ශ්‍රියෙන් අලංකාර වූ, මතුල් මඩුවකට බඳු වූ වනාන්තරයේ ගෝඨාව
තරමමින් යන විට, ගමන් විඩාව ඉබේම මග හැරේ, සොදුරු වන රැජින ද, උත්සව
විලාසයෙන් තෙත් වසිතුරු පාත්ති අප දෙතොගේ විවාහය නිසා සතුටු වන්නා සේ ය.

කුමරා කුමරි - තර්ඛය

කුමරු : ප්‍රේමයෙන් මන රංජිත වේ - නන්දිත වේ
පුජ්‍යයෙන් වන පුන්දර වේ - ලංකාත වේ
ආලයෙන් වෙලි සැදි මෙ ලතා
මණ්ඩපයෙන් වණ්ඩාතප බණ්ඩිත වේ හිරු රජ්‍යගෙ

කුමරි : කෝතිල හඬ කන් පිනවයි - රන් ස්වරයයි
රැන ගිරව් දෙන ගි සිත්ද - අම බිත්ද
සැම දෙසේ සංගිත ඇසේ
පිපි තමරන තද බමරන පිය රැව් දෙන ලිය කිඳුරන

පොතේ ඉන්තිසය

ව	න	මැ	ද්	දේ	මේ යුවල සහොසින් යන අත	ර
ග	න	බැ	ද්	දේ	පැමුණුණු සඳ ගෙවා දුරු කත	ර
එ	න	ස	ද්	දේ	නෙත රුදුරු වන මෘග සවන ත	ර
ගෙ	න	වැ	ද්	දේ	බිය එකමරිගෙ මන තුළ නිත	ර

කුමරි : වන් මෙ අරන්නේ - මන් බිය වන්නේ
නන්දන මා හිමි - වූ තරනින්දේ
තුංග මෙ හිරි තුළ - සිංහ වලස් රැළ
ලං ඩිය තැන තැන - රිංගා රුජපාවල

කුමරු : ගත් සරතැසිනි - විත් සිය සොදුනි
සිත් බිය පත් වේ - සිසුමැලි කොමලහිනි
වණ්ඩ වූ වන සත - එන්ට නොදෙමි වෙත
දුන්න රැගෙන වීද - සුන් තර ලම් සෙද

කුමරා - වචනය

අප මේ පැමිණි වන පෙදෙස, මුව දඩයමට ඉතා යෙහෙති, බියවුනි.
ආහාරය සඳහා මුවෙකු වීද අනුභව කොට, මඳක් නතර වී සිට ගිමන් හැර නැවත ගමන
ආරම්භ කරමු.

කුමරි - වචනය

ගමන් වෙහෙස මිස ආහාර රුචියක් නොමැත්තේය, ස්වාමිනි. රැ බෝවී
ගෙන එන බව ද පෙනේ. මේ රුදු වනාන්තරයේ කෙසේ නම් නතර වෙමු ද? අප මං මුළා
වී ඇද්දැයි මා තුළ සැකයක් උපදී.

කුමරා - වචනය

බිය නොවනු, සොදුරිය. ඔබ නිදනා තුරු මාගේ මේ දුන්නෙන් හා කඩුවෙන්
ඔබ ආරක්ෂා කරමි.

වැද්දන්ට පොතේ - ඉන්තිසය

රු	දු	රු	රකුසු විලසා මහ වනයෙහි වෙසෙ	නා
ගො	දු	රු	සොයන සිවුපා සෙ මළ මොළ පෙනුමේ	නා
ද	දු	රු	කර නිසලතා රුදු හඬ ගොරවමි	නා
අ	දු	රු	සෙවනෙ සැතවි වැදි දන මතු වෙන්	නා

(වැද්දෝ පැමිණ තමනි)

කුමරි - කවිය

අ ස න් ම පිය හිමි - වූ තතු විලසා - ම වදනා මම
ස ව න් කෙළෙමි තද - මේ රකුසන්ගේ - පැමිණෙනා -
මෙව න් රුදු පෙනුම - ඇති මෙ යකුන්ගෙන් - හඬ දෙනා - ගොර
බ ල න් සොදේ මග - ගොදුරු නොවී අප - ගැලවෙනා

කුමරි - වචනය

බිහිසුණු පෙනුමෙන් සුන් මොවුන්, රකුසන් ද නැතහොත් වනවරයන් ද
නොදනිමි. ඔවුන් අප වට කරන බව පෙනේ. සැණෙකින් ඔවුහු අපට වීදිති. මෙතනින්
වහා පලා යමු, ස්වාමිනි.

කුමරා - වචනය

මා කිව අසා තැනි නොගෙන නිසල ව ගිදිනු මැන, සොදුර. මොවුහු මේ
වනයේ වැද්දෝ වෙති. ඔවුන්ට අතතුරක් නොකළහොත් ඔවුන් අපට හිංසා නොකරතියි
සිතමි. පලා යන්ට තැන් කළහොත්, නිසැකව ම ඔවුහු අපට වීදිති.

(වැද්දෝ තමමින් කුරේය දෙස මතා සේ බලා උකුත් කිසිවක් කියන්නාක් මෙන් අභිතයෙන්
අඟවා නික්ම යති.)

කුමරා කුමරි - කර්තව්‍ය

කුමරු : ගියා වැද්දෝ - නොම වීද්දෝ - ඉඩ ලද්දෝ - අපි මෙ වරා
වෙතට අතතුරු තිසි - ගත්තට සිත බිය තිසි
කාරණාව නොම දිසි - මෙ වෙලේ

කුමරි : තව ඇද්දෝ - පසු එද්දෝ - බිය නැද්දෝ - මෙම ගමනා
යන්ට සටනට සැර - සෙන්ට විය වගසට
උන්ට මෙහි තේන ලෙස - නැවත

කුමරා - වචනය

වැද්දන් ආපසු එතිසි මම නොසිතමි, සොදුර. එහෙත් ආවත්, මබට
අතතුරන් වන්ට ඉඩ නොදෙමි. නිකරුණේ සටනට යන්ට අතමැති වූ නමුත් වුවමනා
වුවහොත් මවුන් සමග සටන් කොට මවුන් වනසා ලත්තෙමි. මාගේ නම ධනුද්ධර බව
අමතක නොකරනු, සොදුර.

(වැද්දෝ වැදි රජු සමග නැවත පැමිණෙති)

කුමරි - වචනය

මොහුගේ නම් ගයංකාර විලාසයක් නොමැත්තේ ය, හිමි තුමනි. මහු
ගේ තේජස් පෙනුමෙන් මහු රජෙකු විය යුතුයයි සිතමි.

වැදි දෙවු වැදි රජ - කර්තව්‍ය

වැදි දෙවු : මැ වේ මා දුටු කොමල ලියා
දෙස බලනුය රජ තුම - විත්ත නොම වේ ද තුටු
බැද්දේ මෙ ඇවිදින - දක්ක වේලෙ සිට මම
ඇද්ද මෙ සදිසි ලද - සිද්ද වූයේ ඇරුම ද
දෙන්ට මට නොමසුරු - තැහි බෝග තෙත් පසුරු
ගන්ට තැනි මෙ අසුරු - ලද්දේ මැව අමසුරු

වැදි රජ : මේ නම් ලෝ ලිය නොම වන්නේ
සුර අභතක විලසට - වේද වන සිදහන
මැව ගන්ට අඹුවට - විය මට වාසනාව
කැන්ද ගෙන යන්ට අද - මන්ද වෙනු මේ පමාව
කවුද මේ කැනහිලු - මුව මම වනසමි
සින්ද උගෙ ගෙල සෙද - පෙන්වමිය බල තෙද

වැදි රජ - වචනය

මාගේ මේ විජිතයට අවසර නැතුව ඇතුල් වූ භා කවු ද? වහා පිළිතුරු දෙව.
නැතහොත් මේ හි පහරින් භාගේ හිස සිදුරු කරමි.

මනමේ කුමරා වැදි රජ - කර්තව්‍ය

මනමේ කුමරා : සේ සුරිඳු - බරණැස් සුර පසිඳු රාජ කරනා ඒ
රුසුහොඳ බිත්තේ තේජසා -
පවර එ නිරිඳුගෙ පුත් කුමරා වෙමි
සතර ඉගෙන තත්සලාව ගොස් එමි
දුලා මෙ කුමරිය විවාහ කර ගෙන
බලා පිටත් වෙමි බරණැස් සුරපර

වැදි රජ : මේ අරණේ - හිමගිර සිට දෙරණේ - මාගේ සරණේ වේ
තැනහොත් විය මරණේ
මුළු දඬුවම නොප මග රජු වූව
මාගෙ විජිතය මෙය මම වෙමි අග රජ
කවුද තම මෙහි පිවිසෙන්නට තිබේ
අවසර නොමැතිව බල තම වන දේ

වැදි රජ - වචනය

වහා භාගේ කසුව හා දුනු හි බිම දමා මට තමස්කාර කරව

මනමේ කුමරා - වචනය

වහසි බස් නොදොවට, වනවරය. භා හා භාගේ මේ වැදි සෙනග පත හි
පහරින් සුණු විසුණු කර දමමි.

වැදි රජ - වචනය

භා වැනසෙන්නට තැත් කරන නමුත්, මම තව අනුකම්පා කරමි. භාගේ මාතෘ
බිඳ හා මරා දමන්නට සිත් වේ. එහෙත් මාතෘයට වහා තම ඇත්තේ මෝවනම යයි සිතමි. තම
අතතුරන් නොවී යන්ට ඉඩ දෙමි. මා තියන වචනයට කන් දෙව.

කුමරා - වචනය

භා සමග දෙවීමට මට උවමනාවක් හෝ ආසාවක් හෝ නැත. වහා සමතල
සැරසෙව.

වැදි රජ - වචනය

මඳක් ඉවසව, කොල්ල මාගේ වචනය අසව. භාගේ ආරක්ෂාව සඳහා මාගේ
මේ වැදි සෙනග භා සමග එවන්නෙමි. වනාන්තරය අවසාන වන තෙක් උන් තම මග පෙන්වනවා
ඇත. භාගේ මේ අඹුව මෙහි නවත්වා, වහා මෙතනින් යන්ට සැරසෙව. භාගේ දිවි ගලවා
ගැනීමට මම මේ අවස්ථාව තම දෙමි.

කුමරා - වචනය

නොසැලෙන අශිෂ්ට බස් නොදොවට, වනවරය. අප වැන්නන් ඉදිරියෙහි

මෙබඳු දේ නොකියනව මම තට උගත්තේමේ. තාගේ සෙනග සමග යුදයට එළඹෙව
(කපොත මත තවුල කපේය අතට දී දුනු හි යුදයට සැරසේ)

වැදි රජ - වචනය

තාගේ ආවම්බරය බිඳ හෙළිය යුතු බව පෙනේ. තා සමග යුද කිරීමට මට
සෙනගගේ ආධාරය වුවමනා නොවන්නේ ය. වැද්දෙහි, තෙපි මේ තැනින් තිත්ම යවු. මම මේ
කැනහිලා සමග යුද කොට ඔහුගේ එඩි බිඳ ලමි. එව සටනට.
(වැද්දෝ තිත්ම යති.)

වැදි රජ කුමරා - තර්ගය

(උනුනුත් තර්ජනය කරමින්)

වැදි රජ : මාගේ අවසර නොම ගෙන - මාගේ අවසර නොම ගෙන -
මාගේ අවසර නොම ගෙන - ආව ද තා මෙ මගෙ විජ්ඣෙටා
දෙරණ හෙළා සුන් කර තොප - ගොදුරු කරමි කැනහිලුන්ට

කුමරා : මාගේ තෙද බල නොම දන - මාගේ තෙද බල නොම දන
මාගේ තෙද බල නොම දන - ආව ද මා සමග සටනටා
ධීර බලැති ධනුද්ධර වෙමි - කුරු නොපගෙ එඩි බිඳ ලමි

(දුනු හි යුදය ඇරඹේ දෙදෙනා මඳ වේලාවක් යුද කොට, සම සම වූ හෙයින්, දුනු හි
බිඳ දමා සොර බඳහි මනමේ රජ, වැදි රජු බිම හෙළා යට කරයි.)

මනමේ කුමරා - වචනය

මේ වනවරයාගේ හිස සිඳ දමීමට මාගේ කවුට මා අතට දෙනු මැනවි, සොමෂයිනි.

බිසව - කවිය

දිරි යෙ න්	යුද කළ මබ සමගි	න්තේ
සෙනගි න්	පිහිට ද නොම සොයමි	න්තේ
තනියෙ න්	සටනට සැරසි එමි	න්තේ
මෙකගි න්	ඇසි මහු ගෙල සිඳ ල	න්තේ

කුමරා - වචනය

මබ කියන දේ මට නොතේරේ, සොමෂයිනි, මම මේ සාහසිකයා පරාජය
කෙළෙමි. ඔහු අවසන් කිරීම සඳහා නොපමාව කවුට දෙනු මැනවි.

කුමරි - වචනය

මම වැදි රජුට තම සෙනග සමග, එක වරට අප විනාශ කර ලත්ට ඉඩ
තිබුණේ නොවේ ද, හිමියනි? එතෙත් ඔහු මබ සමග තනියම සටන් කළේ ය. ඔහු වනවරයෙකු
වුව ද, ධෛර්යයෙන් හා උතුම් ගුණයෙන් යුත් කෙනෙකු බව පෙනේ. ඔහු මරා දැමීම නොවටතේ
ය හිමියනි, ඔහුට සමාව දෙනු මැනවි.

(මේ වචනය ඇසූ මනමේ රජ තිගස්සි බිසව දෙස බලා සිටී. එවේලේ ම
ඔහුගේ ගුහණය ලිහිල් වේ. මේ අවසරය ලත් වැදි රජ වනා ඔහුගෙන් ඔදි පැන විත් බිසවගේ අතින්
තවුල ගෙන මනමේ රජුට ඇත ඔහු මරයි.)

සොතේ ඉත්තිකය

මනමේ රජ සිය බිසව පැවසූ වදන අ	සා
වුණු මේ වචනය කිසි සිත වංචල විය විග	සා
දන ඒ ප්‍රමාදය වැදි රජ ඔදුණොය නොල	සා
අතේ එ විසත සිදු වුණි නොදනිමි කාගෙ දො	සා

කුමරි වැදි රජ-තර්ගය

කුමරි: මා ප්‍රිය සැමියා මරුමුව වැටුණා - කිසි ද කළේ මබ මේ අපරාදේ
යහතින් සිටි ඔහු මබ ඇත මැරුවා - මේ මබ දෝසා - මේ මබ දෝසා

වැදි රජ: මබ ප්‍රිය සැමියා මාව මරන්නට-තැත් කළ හිත්තා - තැත් කළ හිත්තා
සිය පණ ගලවා ගන්නට මැරුවා- තැ මගෙ දෝසා - තැ මගෙ දෝසා

කුමරි: මට පෙම් කළ ඒ මනමේ රජුදා- සටනට සොළො ගත්තේ මබ හේ
මා ගලවන්නට ගොස් මා හිත්තා-මරු මුව මැටුණා - මරු මුව වැටුණා

වැදි රජ: සටනට මා සෙලසුයේ ඔහු හේ - දුටුවේ තැද්දෝ - දුටුවේ තැද්දෝ
කාගෙන් මබ ගලවන්නට වී දෝ - නොදනිමි පබසා - නොදනිමි පබසා

කුමරි: මබගෙන් මා ගලවන්නට නොවෙදෝ - සටනට වැළුණේ - සටනට වැළුණේ
මනමේ රජුදා මරු මුව වැටුණා - ප්‍රේමය හිත්තා - ප්‍රේමය හිත්තා

වැදි රජ: මාගෙන් කුමටා මබ රැක ගන්නේ - අතදර මබටා කිකල කෙළෙමිදෝ
සටනට ගියේ මා හටගත් මබටා - ප්‍රේමය හිත්තා - ප්‍රේමය හිත්තා

කුමරි: අදහන්නට නම් හැකි දෝ කෙලෙසා - මබ මේ කියනා රැවටිලි වදනා
නැති වුණි මට දන් අත් කිසි සරණා - මෙතැන ම මරණා වෙනු නම් නියනා

වැදි රජ: නොකියනු එලෙසා මා ප්‍රිය කුමරි - මම වෙමි මබටා සැම දා සරණා
හිමගිරි අරණේ මබ වේ රැජිනි - වෙනු මැන ම බියෝ වෙනු මැන ම බියෝ

කුමරි: නැත අත් සරණා මබ හැර මෙමටා - වනයේ වීසුමා වෙන්නේ සැමදා
වග වලසුන්ගෙන් උවදුරු වලනා - රකිනුය මබ මා - රකිනුය මබ මා

වැදි රජ: මා වැදි සෙනගා මබ රැක ගන්නා - වග වලසුන්ගෙන් තොර වේ බවනා
දිව්ගිම් කොට පුදනෙමි ආදර්ශා - නැත කිසි බාදා වීසුමට සැපෙනා

(දෙදෙනා ගමනින් යති.)

පොතේ - ඉක්කිසය

කොතකා බිසව කල දුන් ගැහවිලි අදෝ	නා
ගිය සර වැදි රජු බිසෝ වනයෙහි තනි වූ	ණා
විඳ කොමඳ පසුතැවිලි එ දරා ගත නොහේ	නා
ලස පැළි බිසෝ සර මරු මුවට පැමිණි	ණා

අ සා මෙ පොරණ පුවත දතවන රස තරු	ණ
දො සා ඇතත් අප අත ඉවසා මෙන් සිහි	න
රො සා නොව කිසිදු පහත් සංවේග වීදි	න
ලෙ සා යඳිමු අදරින් වියතුනි සබෙ සිටි	න

මංගල සිත්දුට

මංගලම් පුබ මංගලම්-වේවා සැමටම මංගලම්
 ත්‍රිවිධ රත්නයෙ බෙලෙන සතතා
 වේවා ජයසිරි මංගලම්
 සෙත් සිරි දෙන සරා-සත වෙතා නමදිනා
 පුරිදු ගණ මබ රකිනු නිතිනා
 වේවා ජයසිරි මංගලම්

